

Handläggare:
Sara Östling
Telefon: 08-508 27 918

Till:
Idrottsnämnden

Verksamhetsberättelse 2016 för idrottsnämnden

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelsen för 2016 godkänns.
2. Fordringar om 38 652 kronor nedskrivs enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning.
3. Nämnden begär ombudgetering till 2017 inom investeringsbudgeten för motionsspår i Lövsta om 5,0 mnkr
4. Redovisningen överlämnas till kommunstyrelsen.
5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Marina Högland
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
1. Ett Stockholm som håller samman	6
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	6
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	11
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	20
2. Ett klimatsmart Stockholm	21
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	21
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	23
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	23
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	24
2.5 Stockholms miljö är giftfri	25
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	27
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	28
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	28
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	30
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	31
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	32
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	34
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	36
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	37
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	41
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	42
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	45
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	46
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	48
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	48
Särskilda satsningar.....	53
Investeringar.....	53
Ombudgeteringar.....	57

Analys av balansräkning	57
Synpunkter och klagomål.....	58
Övrigt.....	59
Bilagor	60

Sammanfattande analys

För idrottsnämnden har 2016 varit ett år med fortsatta satsningar för att få fler stockholmare i rörelse genom att erbjuda möjligheter till idrott, motion och friluftsliv. En stor del av insatserna har riktat sig till de prioriterade grupperna som består av barn och ungdomar, särskilt flickor, personer med funktionsnedsättning, flickor med utländsk bakgrund samt barn och ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund.

Ett viktigt mål är att öka simkunnigheten hos stadens invånare samt att satsa på det säkerhetsförebyggande arbetet för att minska antalet drunkningar i Stockholm. Under året har flera olika aktiviteter och projekt genomförts, bland annat intensivsimskolor för elever i åk 6-9 och riktat simfritids i ytterstaden. Under sommarhalvåret gjordes satsningar på säkerhet vid vatten då det bland annat erbjöds simundervisning vid ett antal strandbad för allmänhet och ensamkommande flyktingungdomar. I det säkerhetsförebyggande arbetet har en informationsfilm tagits fram under året för att förtydliga föräldrars tillsynsansvar.

Arbetet med evenemang ökade under 2016 då många olika evenemang genomfördes i Stockholm. Flertalet var återkommande evenemang, till exempel Skridskons dag, Alla på snö, Solskensdagarna, Eken Cup, Stockholm Bauhaus Athletics och Idrottens dag. I början av året genomfördes en alpin världscuptävling i Stockholm för första gången när World Cup i Parallellslalom gick av stapeln i Hammarbybacken. Ett annat stort evenemang som hölls i Stockholm var Eurovision Song Contest finalen. I samband med den genomfördes schlagerrelaterade aktiviteter i simhallarna.

Fler stockholmare ska kunna vistas i naturen och intresset för utomhusaktiviteter ökar. Under året har projektering för anläggande av konstsnöspår i Ågesta påbörjats och på Gärdets sportfält har förbättringsåtgärder gjorts för att erbjuda längdskidspår. En omfattande trygghetsinventering av stadens samtliga motionsspår har även genomförts under året.

Flera av idrottsnämndens verksamheter kräver stora mängder energi. Nämnden har under året fortsatt arbetet med att effektivisera energianvändningen. De energiprojekt som genomförts har lett till bättre energiprestanda och inomhusklimat. Ytterligare en solcellsanläggning har installerats under året och nämnden har uppnått målet för mängd köpt energi och minskad vattenförbrukning. Det viktiga arbetet med att förebygga legionella har fortsatt under 2016 med olika typer av åtgärder. Nämnden har i det arbetet tagit hjälp av högskolorna för att hitta lösningar. Under året har ytterligare två latrintömningsstationer för fritidsbåtar anlagts vilket innebär att det totala antalet som uppförts nu är sju stycken.

Efterfrågan på idrottsanläggningar är stor i det växande Stockholm. Inom idrottsnämndens ansvarsområde ligger att prioritera och planera för stadens nya idrottsanläggningar. Nämnden har under året arbetat med att implementera den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar i stadsutvecklingsprojekt samt deltagit i arbetet med samordningen av utbyggnaden av idrottshallar i samband med utbyggnad av nya skolor. Under året har en ny idrottshall invigts, två nya utegym anlagts, ytterligare gymnastiksalar har blivit bokningsbara och sex grusplaner har belagts med konstgräs.

Samverkan med andra är en viktig faktor för att nå uppsatta mål. Nämnden samarbetar med föreningsliv såväl som med andra förvaltningar och aktörer i viktiga frågor. Under perioden har arbetet med de lokala utvecklingsplanerna, LUP, som leds av respektive stadsdelsförvaltning fortsatt. Barn och ungas idrottande och motionerande är prioriterat i nämndens arbete.

För att få fler flickor aktiva erbjuds verksamheter som flickor efterfrågar. Under året har det tillkommit nya aktiviteter för barn och ungdomar och ett antal anläggningar har erbjudit öppna verksamheter för målgruppen. Nämnden arbetar även aktivt för att tillgängliggöra idrotts- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning och har under perioden samverkat med olika aktörer med att nå ut till målgruppen samt med att erbjuda dem olika verksamheter. Under året har nämnden varit delaktiga i att skapa idrotts- och motionsmöjligheter för ensamkommande flyktingungdomar samt varit med att ta fram stadens webbsida där aktiviteter för nyanlända samlas.

Idrottsnämndens etiska riktlinjer har under året implementerats på arbetsplatserna. Riktlinjerna är ett viktigt verktyg för att motverka diskriminering och för att bidra till ett demokratiskt hållbart Stockholm. Nämnden har även analyserat möjligheterna till hbtq-anpassning och kommit fram till att en viktig åtgärd i det arbetet är införande av könsneutrala omklädningsrum, så kallade flexrum.

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Justerad budget 2016	Bok- slut 2016	Av- vikelse
Drift			
Kostnader	894,6	883,5	11,1
Intäkter	276,1	273,4	-2,7
Netto:	618,5	610,1	8,4
Överskott självkostnads hyror fastighetsnämnden			1,3
Netto exklusvie överskott hyror:			9,7
Investeringar			
Utgifter	48,4	43,6	4,8
Inkomster	0,0	4,3	4,3
Investeringsnetto:	48,4	39,3	9,1

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 8,4 mnkr. Nettoöverskottet beror främst på att centralt avsatta budgetmedel inte förbrukats fullt ut.

Bokslutet innebär att kostnaderna har ökat med 34,8 mnkr från 848,7 mnkr 2015 till 883,5 mnkr 2016 och att intäkterna har minskat med 6,7 mnkr från 280,1 mnkr 2015 till 273,4 mnkr 2016.

Nämndens investeringsbudget uppgick under året till 48,4 mnkr och avsåg framför allt anskaffning av inventarier och maskiner, fastighetsunderhåll samt friluftsanläggningar. Nettoutfallet i bokslutet uppgår till 39,3 mnkr vilket innebär ett överskott med 9,1 mnkr. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 5,0 mnkr av överskottet till 2017 på grund av att arbetet med det planerade motionsspåret i Lövsta blivit försenat.

Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Idrottsnämnden bidrar till inriktningsmålet bland annat genom de olika insatser som framför allt görs i områden som har de största behoven när det gäller att få fler stockholmare fysiskt aktiva. Exempel på insatser är idrottsbonusprojekt, simsatsningar, hygienveckor, inspirationsdagar och olika typer av öppna idrottsverksamheter. Nämnden har även varit delaktig i arbetet i de lokala utvecklingsplanerna, framför allt i arbetet som berör fritid och idrott. Under året har det genomförts stora utbildningssatsningar inom städ, Fysisk aktivitet på recept (FaR), bemötande och service. I ett växande Stockholm finns en stor efterfrågan av idrottsanläggningar. Under året har bland annat två nya utegym anlagts, en ny idrottshall invigts, fler gymnastiksalar har blivit bokningsbara och sex grusplaner har belagts med konstgräs.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till att skapa levande och trygga stadsdelar genom att tillhandahålla möjligheter att idrotta och motionera för stadens invånare. Nämnden har under året arbetat för ett brett utbud med en god geografisk spridning. Särskild inriktning har under året varit att nå de, i det idrottspolitiska programmet, prioriterade målgrupperna samt arbetet i ytterstadsområdena.

För att nå Stockholms stads mål om ökad fysisk aktivitet är det av stor vikt att besökare och medarbetare upplever stadens idrottsanläggningar som trygga och säkra. Idrottsnämnden ska under 2017 fortsätta utveckla arbetet för att öka tryggheten vid idrottsanläggningarna. För att åstadkomma detta ska nämnden utöka samarbetet med stadsdelsnämndernas trygghetsfunktioner som till exempel fältassistenter, preventionssamordnare och medborgarvårdar. Nämnden arbetar även vidare med att öka kunskaperna hos personalen när det gäller att hantera situationer som kan innebära hot, våld samt konflikter.

Idrottsnämnden har under 2016 deltagit i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism. Nämnden ska fortsätta vara delaktiga i det arbetet även under 2017. Arbetet mot våldsbejakande extremism bygger på att samverka inom staden samt med andra aktörer, till exempel civilsamhället, ska öka. Detta är även knutet till det våldsförebyggande arbetet bland unga där nämnden är delaktig i stadens sju fokusområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	80 %			100 %	100 %	100 %	2016
Analys Under 2016 har ett antal åtgärder inte kunnat genomföras enligt målsättning. Förvaltningen ska under 2017 lägga stor vikt vid dessa frågor för att genomföra det som inte blivit åtgärdat.							

Nämndmål:

Alla stockholmare erbjuds goda möjligheter att utöva idrott och motion

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla stockholmare ges möjlighet att idrotta och motionera utifrån sina förutsättningar. Idrottsnämndens verksamheter och anläggningar håller hög kvalitet och är öppna för alla.

Analys

Idrottsnämnden har arbetat för att alla stockholmare ska ha möjlighet att utöva idrott och motion utifrån sina önskemål. Nämnden arbetar framför allt för att få de stockholmare som idag inte rör på sig att börja idrotta eller motionera, särskilt de i det idrottspolitiska programmet prioriterade grupperna.

Idrottsförvaltningen har under året medverkat i arbetet med lokala utvecklingsplaner (LUP) som stadsdelsförvaltningarna fått i uppdrag att ta fram. Särskilt arbete har lagts ned för att stötta stadsdelsförvaltningarnas LUP i Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Spånga-Tensta gällande att få fler invånare fysiskt aktiva. Arbetet fortsätter under 2017 och konkretiseras då än mer.

En prioriterad målgrupp är invånare boende i ytterstaden och områden där ohälsotalen är höga. I januari och september genomfördes öppet hus i simhallar belägna i ytterstaden. Barn och ungdomar i skolåldern samt vuxna erbjöds att prova på ett axplock av aktiviteter och personal genomförde rundvisningar och svarade på frågor. Under Eurovisionsveckan i maj erbjöds Eurovision-sim med DJ i Farsta-, Skärholmen- och Vällingby sim- och idrottshall (ett samarbete med Eurovision Song Contest) samt gruppträning med schlagertema i simhallar med gruppträning. Personal har till exempel medverkat vid centrumdagar, samverkat inom stadsdelen med stadsdelsförvaltningen, lokala vårdgivare och närliggande skolor (inkl sarskolor).

Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen har utökats under verksamhetsåret. Förutom MåBra-kurser för jobbtorgen i Farsta och Vällingby pågår samverkansprojektet "mobila mötesplatser" inom ramen för "Ung i centrum". Under en lokal "kick-off" har det upprättats mobila mötesplatser i utvalda simhallar: Farsta-, Skärholmen-, Vällingby- och Tensta sim- och idrottshall. Under "kick off"- tillfället kunde besökarna ta del av en sockerutställning, tipspromenad, instruktioner i gymmet, föreläsning och möjlighet att få prova på aktiviteter ur simhallens utbud. Tillsammans visade Ung i centrum, Jobbtorg och simhallen respektive

verksamhet. MåBra-träningskurs har genomförts för unga kvinnor i Farsta, Vällingby och Tensta sim- och idrottshall då teori varvades med olika typer av fysisk aktivitet ur simhallarnas utbud. Ungdomstorgen genomför hälsosamtal och slussar ungdomarna vidare till gyminstruktioner och träning i simhallarna. Samarbete planeras att fortsätta under kommande verksamhetsår. Målgruppen är unga, 16-29 år, som saknar sysselsättning.

Från årsskiftet 2015/2016 tillkom krav på att alla aktivitetsarrangörer som tar emot Fysisk aktivitet på recept, FaR, från vårdgivare ska vara certifierade. Kraven ställdes av Stockholms idrottsförbund och Stockholms FaR-ledarnätverk. Anläggningschefer och FaR-ansvariga har utbildats och träffats för att säkerställa kvaliteten på portalen farledare.se.

Många stockholmare är idag fysiskt aktiva med arbetsgivaren som medfinansiär. Under året har en uppgång av antalet försålda träningskort via friskvårdsförmedlare ökat (vilka försäljs via friskvårdsportaler dit arbetsgivare är anslutna). Kortinnehavare med FaR har ökat fyra procent, från 6 025 (2015) till 6 264 (trots att Åkeshovs sim- och idrottshall varit stängd för redovering samt ytterligare tre simhallar under det sista halvåret). Ökningen av FaR står främst Farsta-, Skärholmen- och Tensta sim- och idrottshall för. Av de kunder med FaR utskrivet av vårdgivare var totalt 63 procent kvinnor.

En checklista för verksamhetsinriktning i simhallarna har tagits fram och implementerats. Syftet är främst att säkerställa att enheterna arbetar strategiskt för att nå nämndens prioriterade grupper.

Kvalitetssäkring av friskvårdsverksamheten i simhallarna har intensifierats under året. Höstens kundundersökning visar att kundnöjdheten ökat markant och att deltagarna i gruppträningsverksamheten skattat svaret på påståendet ”Jag kommer verkligen att rekommendera gruppträningen till annan person” till 85 i genomsnitt på en skala där 0 är lägst och 100 är mest positivt (2014 var betyget 63). På en 5- gradig skala har helhetsbetyget på grupptränings-/verksamhetsutbudet ökat i snitt från 3,9 (2014) till 4,3 och betyget på instruktörer och ledare från 4,2 (2014) till 4,5.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Besökarnas nöjdhet med verksamhetsutbudet i sim- och idrottshallarna	4			3,9	3,9		2016

Aktiviteter	Start-datum	Slut-datum	Avvikelse
 Certifiera Stockholms stads simhallar som aktivitetsarrangörer inom ramen för Stockholms FaR-ledarnätverk	2016-01-01	2016-12-31	
 Medverka i några stadsdelsnämnders medborgardialoger	2016-01-01	2016-12-31	
 Ta fram och implementera en checklista för verksamhetsinriktning i de olika simhallarna	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Besökare i stadens idrottsanläggningar känner sig trygga och säkra

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det är tryggt och säkert att vistas på stadens idrottsanläggningar.

Analys

Under året har rapporteringen av incidenter utvecklats via det nya incidentrapporteringssystemet IA. Ett antal anläggningar på förvaltningen har varit piloter vid stadens införande av systemet. Chefer och arbetsledare har utbildats i att rapportera och en grund har lagts till att 2017 kunna utveckla rapporteringen inom säkerhetsarbetet.

Grundläggande brandutbildningar har genomförts inom hela driftverksamheten för de anläggningar där behov funnits.

Insatser för att öka andelen personal med kunskap att hjärt- och lungrädda (HLR) har genomförts under året och en större andel av personalen har nu kompetens att utföra hjärt- och lungräddning än tidigare år. Instruktörsutbildningar för barn- och vuxen HLR samt för D-HLR har även genomförts under året.

Kompetensen inom livräddning är även mycket god.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel bemannade anläggningar som genomfört utrymningsövning	49 %			58,73 %	100 %		2016
Analys Det har varit svårt att hitta rätt nivå på utrymningsövningar som ger personalen möjlighet att träna men som inte belastar besökare negativt. 2017 finns en riktlinje för hur dessa övningar ska hanteras så att de blir lättare att genomföra.							
 Andel månadsanställd personal inom driftavdelningen som har kompetens att utföra hjärt- och lungräddning, HLR	92 %			90,35 %	100 %		2016
Analys Ett antal anläggningar har inte kunnat utbilda personalen på grund av stängning av anläggning och denna personal har även missat utbildningen på den nya arbetsplats de flyttat till. Utbildning fortsätter 2017 för att säkerställa kompetensbehovet hos all personal.							
 Andel personal som arbetar vid bassängkant som har kompetens att livrädda i vatten	98 %			100 %	100 %		2016
Analys Ett antal anläggningar har inte kunnat utbilda personalen på grund av stängning av anläggning och denna personal har även missat utbildningen på den nya arbetsplats de flyttat till. Utbildning fortsätter 2017 för att säkerställa kompetensbehovet hos all personal.							

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Besökarnas upplevda säkerhet i simhallarna	4	4	4,1	3,9	3,9		2016
 ♀ Besökarnas upplevelse av trygghet i simhallarnas omklädningsrum	4,1	4,1	4,2	4	4		2016

Nämndmål:

Stockholmarna upplever stadens idrottsanläggningar som välkomnande och attraktiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stockholmarna upplever stadens idrottsanläggningar som välkomnande och attraktiva, vilket på sikt leder till fler besökare.

Analys

Det är viktigt att stockholmarna upplever stadens idrottsanläggningar som välkomnande och attraktiva och särskilda medel har anslagits i kommunfullmäktiges budget 2016 för detta. Det kan vara avgörande för att besökarna ska få en positiv upplevelse och känna motivation för att vilja vara fysiskt aktiva. I anläggningarna finns trivselregler anslagna. För att få extra uppmärksamhet kring reglerna har det under våren och hösten 2016 genomförts en hygienvecka då anläggningarna uppmärksammade besökarna på vikten av en god hygien och på hur besökare kan bidra till en bättre vattenkvalitet i bassängerna. För att göra informationen mer lättförståelig har det även tagits fram skyltning med pictogram med tips och råd hur vi förbättrar hygien. Under året har även städutbildningar för all personal inom driftverksamheten genomförts.

Under året har en arbetsgrupp, bestående av receptionsansvariga i simhallarna, receptionssamordnare och en enhetschef, fokuserat på att öka serviceandan och kunskapen i simhallarnas receptioner. Detta har inneburit en uppdatering av underlag för kvalitetssäkring av receptionsarbetet. Ett dokument, tydligt förankrat i de etiska riktlinjerna, har utarbetats. I detta framgår vad som förväntas av receptionspersonalen.

Utbildningar för receptionspersonal har reviderats och fått en mer praktisk inriktning samt innehåller en större del av kundservice och bemötande. Utöver det har all personal i simhallarna deltagit i föreläsningar i ämnet kundservice och bemötande. Inriktningen har varit att även det lilla extra kan göra skillnad, att det behövs trivsel på arbetsplatserna och på hur var och en kan bidra till en bra arbetsmiljö. Arbetet med att kvalitetssäkra efter de nya underlagen och de nya utbildningarna fortsätter 2017.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Nöjd kundindex på stadens sim- och idrottshallar	79	78	81		72		2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra tre städutbildningar för personal vid anläggningar inom idrott ute	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för ett rikt idrottsutbud och för att utveckla och samordna ett fritidsutbud för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden har under året arbetat med att utveckla möjligheterna för spontanidrott, olika typer av öppna idrottsverksamheter och genom att stötta stadens föreningsliv. Särskilda insatser har gjorts i ytterstadsområdena där idrott är en viktig del för att förbättra invånarnas hälsa.

Nämnden har under året utrett frågan om att göra idrottskartan digital (mobilapp). Information om stadens idrottsanläggningar finns i den pappersbaserade idrottskartan samt i en digital version i PDF-format. Möjligheten att utöka informationen i appen Upptäck Stockholm har även setts över. Där finns det redan idag viss information om stadens anläggningar, exempelvis om simhallar och utegym. Appen uppdateras dock inte längre med ny information, och det är osäkert om appens framtid.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	76,89 %	80,4 %	74,87 %	71,41 %	77 %	77 %	2016
Analys Indikatorn mäter andel som anser att de har tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter. Indikatorn mäts i åk 5, 8 och gy 2. Andelen nöjda med tillgången sjunker med ökad ålder.							
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	78 847				120 000	120000	VB 2016
Analys Målvärdet för indikatorn baserades på att många nya skolidrottshallar skulle tillgängliggöras med helårseffekt. Flera nya kortlås har installerats under året, i de flesta fall handlar det om att ytterligare timmar under kvällar och helger har tillkommit i befintliga hallar. En del kortlås har installerats sent på året, vilket innebär att antal timmar inte påverkats så mycket. Arbetet med att tillgängliggöra ytterligare hallar och timmar i befintliga anläggningar fortsätter under 2017. Indikatorn påverkas även av efterfrågan på timmar i bokningsbara skolidrottshallar samt av periodvisa stängningar på grund av renoveringar med mera.							
  Nyttjandegraden stora idrottshallar (20x40)	88				88	87 %	2016

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nyttjandegraden övriga hallar	75				70	67 %	2016
  Stockholmarnas nöjdhet med Stockholm stads idrottsutbud	79 %	78 %	79 %	72 %	60	60 %	2016
  Stora hallar (20x40), andel bokad tid som är nolltaxa	76				70	66 %	2016
  Ungdomars nöjdhet med tillgång till idrottsmöjligheter	74	77 %	74 %	73	71	71 %	2016
Analys Indikatorn mäter andel som anser att de är nöjda med tillgången till ledarledd idrott samt spontanidrott. Indikatorn mäts i åk 5, 8 och gy 2. Andelen nöjda med tillgången sjunker med ökad ålder.							

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska genomföra en satsning på öppen verksamhet riktad mot friluftslivet.	2016-01-01	2016-12-31	
  Idrottsnämnden ska ta fram en kompletterande riktlinje till det idrottspolitiska programmet i form av en riktlinje för friluftspolitiken som även innefattar den vattennära rekreationen.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förvaltningen har under året arbetat med att ta fram riktlinjer för idrottspolitiken. Under 2017 planeras idrottsnämnden att ta beslut om riktlinjerna.			
  Idrottsnämnden ska utreda möjligheten att införa en familjetaxa på stadens bad.	2016-01-01	2016-12-31	
  Idrottsnämnden ska utreda möjligheten att ta fram en mobilapplikation för idrottskartan.	2016-01-01	2016-12-31	
  Idrottsnämnden ska, med stöd av Stockholms stads råd för mänskliga rättigheter, under året stödja Rädda Barnen i deras arbete med projektet "idrott för alla"	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden och idrottsnämnden ska ta fram ett gemensamt lokalprogram för att underlätta utbyggnaden av samplanerade idrottshallar	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare inspireras till att vara fysiskt aktiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare har upptäckt simhallarna och använder dessa för olika fysiska aktiviteter och allmänt välbefinnande.

Analys

För att inspirera fler att börja med motions- och träningsaktiviteter i stadens simhallar genomfördes en marknadsförings- och informationskampanj i början av året. Kampanjen bestod bland annat av affischer på stadstavlor och i simhallarna samt av annonsering i kollektivtrafiken och i Mitt-i-tidningar. Efter genomförandet av kampanjen har en uppmärksamhetsmätning gjorts i vilken 500 personer boende i Stockholms stad har intervjuats. Mätningen visar att 44 procent lagt märke till minst någon del av kampanjen, att andelen som lagt märke till kampanjen är högst bland 18-29-åringar och att observationen är bättre bland kvinnor än bland män. Av de tillfrågade hade 72 procent rätt förståelse av budskapet och 42 procent upplevde att kampanjen vände sig till dem.

Marknadsförings- och informationskampanjen för ökad fysisk aktivitet i början av året har följts upp på olika sätt. Simhallarna har haft kvar sitt kampanjmaterial och genomfört olika aktiviteter.

Under parollen "Rör på dig i Stockholm" har förvaltningen annonserat i olika sommaraktivitetstidningar. Då har utomhusbilder använts för att stimulera till motion och träning i motionsspår och utegym. Under Midnattsloppet samarbetade förvaltningen med arrangören för att väcka intresse för simning och olika träningsformer i främst Eriksdalsbadet men också i "Rör på dig i Stockholm" generellt. I samband med invigningar av exempelvis konstgräsplaner och vid prova på-aktiviteter ges också mer information om motionsmöjligheter. Arbetet med 2017 års simhallskampanj inleddes i början av september liksom produktionen av Stockholms idrotts- och friluftskarta 2017.

Evenemangsarbetet har ökat under året och förvaltningen har medverkat som arrangör eller deltagare i över 100 olika evenemang. Exempel på evenemang är Skridskons dag på Östermalms IP, Alla på snö på Gärdet, Solskensdagarna, Eken Cup, Stockholm Bauhaus Athletics på Stadion, Idrottens dag i Hagaparken och World Cup i Parallellslalom i Hammarbybacken. Det senare evenemanget var första gången en alpin världscuptävling genomförts i Stockholm och tävlingen blev en succé. Solskendagarna med Olympic Day fortsätter med bra möjligheter för barn och unga att prova på de olympiska idrotterna. Prova på-aktiviteterna är uppskattade och ger många unga chansen att prova sig fram för att hitta en egen idrott eller en trevlig motionsform.

I samband med Eurovision Song Contest-finalen i maj genomförde förvaltningen schlagerrelaterade aktiviteter i simhallarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen stockholmare som har uppmärksammat idrottsnämndens marknadsförings- och informationskampanj	44 %				30 %		2016

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En uppmärksamhetsmätning genomförs efter simhalls-kampanjens huvudperiod	2016-02-15	2016-02-26	
 Idrottsnämnden ska genomföra en marknadsförings- och informationskampanj för att sprida kunskapen om det stora utbudet av motions- och träningsaktiviteter i stadens simhallar.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare kan vistas och motionera i naturen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare motionerar på stadens friluftsytor och andelen flickor som tränar på stadens utegym har ökat.

Analys

Stockholm med omnejd erbjuder goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv. Staden är omgiven av stora naturområden, här finns en av världens vackraste arkipelager. Både vinter och sommar erbjuds goda möjligheter till uteaktiviteter. Under året har en trygghetsinventering gjorts av stadens samtliga motionsspår. Rapporten som ska presenteras i början av 2017 påvisar ett stort upprustningsbehov av spår för att uppnå den så kallade stockholmstandarden med underlag, belysning och trygghetskänsla.

Idrottsförvaltningen har tillsammans med föreningslivet och miljöförvaltningen även utfört biotopvård i stadens groddammar. En ny damm har anlagts i Nacka naturreservat nära Björk-hagen. Uppföljning av fiskevårdsprojekt görs och då även för att finna kostnadseffektiva metoder. Fisketillsyn och samordning av fisketillsyn med volontärer, Sjöpolisen och Kustbevakningen har skett under året.

Efterfrågan på fritidsbåtsplatser ökar konstant i Stockholm. Som ett exempel kan nämnas att den beräknade kötiden för en fritidsbåtsplats i Hammarby Sjöstad beräknas till minst 15 år. I samverkan med fritidsbåtslivets förhandlingsdelegation utreds kontinuerligt möjlighet till utökning av antalet platser. Under året har ett stort arbete utförts i samverkan med främst exploateringskontoret i syfte att hitta ersättningsplatser för flera hamn- och uppläggningsområden som exploaterats för bostäder. Stor vikt läggs dock vid att underhålla befintligt bestånd. Under året har arbetet med att ta fram nya avtalsmallar i enlighet med den av kommunfullmäktige

beslutade fritidsbåtspolicyn fortsatt. Några juridiska frågor kvarstår innan avtalsteckning kan påbörjas.

Stadens mångåriga satsning på utegym är mycket uppskattad och idrottsnämndens mål om två nya utegym har uppfyllts under året. På Stora Mossens idrottsplats har ett utegym i normalutförande anlagts. Det har även kompletterats med ett tillgänglighetsanpassat utegym. Utöver idrottsförvaltningens två utegym har även några stadsdelar anlagt utegym. Under maj månad erbjöd förvaltningen instruktioner på flera av stadens utegym. Dessa ledarledda instruktioner är uppskattade och når speciellt målgruppen flickor/kvinnor. Den enkätundersökning som gjordes under 2016 påvisar att andelen män fortfarande är flest men att antalet kvinnor ökar.

Under 2016 skulle ett nytt motionsspår anläggas i Lövsta. På grund av långa handläggningstider för tillståndsgivning är anläggandet av detta spår framflyttat till 2017. Inför vintersäsongen sker ett omfattande arbete med att förbättra underlaget i främst Ågesta friluftsområde för att skapa de bästa förutsättningarna för längdskidåkning. Intresset för längdskidåkning är mycket stort i stockholmsområdet. Under året har projektering för anläggande av ett konstsnöspår i Ågesta påbörjats och på Gärdets sportfält har förbättringsåtgärder gjorts för att erbjuda längdskidspår. Skidsatsningen på Gärdet sker i samarbete med utbildningsförvaltningen och Svenska Skidförbundet som tillhandahåller skidor och instruktörer för stadens fjärdeklarsare. Som ett komplement till dessa anläggningar skapas även skidspår genom att lägga ut skrapsnö på ett antal av stadens idrottsplatser. Mest uppmärksammade är Stockholms Stadion och Spånga idrottsplats. Den första etappen av belysningsuppgradering av Hammarbybacken innebär att Stockholm kunde bli värd för Världscuptävling i Parallellslalom. En tävling som fick stort genomslag och som även utsågs till Sveriges bästa idrottsevenemang 2016. Tävlningen var även en bidragande anledning till att Stockholm utsågs till bästa evenemangskommun 2016.

Vid bassängbad utomhus, på strandbad i samband med sommarsatsningen "Bli vän med vattnet" och på Spånga idrottsplats pågick det under sommarmånaderna en mängd ledarledda utomhusaktiviteter av prova på-karaktär. Utbudet utomhus har planerats för att särskilt locka ungdomar 13-19 år och målgruppen flickor. Under vår- sommar och höstsäsongen har simhallar haft gruppträningsaktiviteter utomhus i form av löpargrupper, Multi ute och träning för nyblivna mammor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antalet nya utegym	2			1	2 st		2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra öppen ledarled verksamhet för ungdomar 13-19 år, särskilt flickor, i anslutning till bassängbad utomhus	2016-01-01	2016-08-31	

Nämndmål:

Föreningslivet upplever att det finns goda förutsättningar att verka i Stockholm

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Föreningslivet i Stockholm har utvecklats och erbjuder en mångfald av aktiviteter. Fler barn och ungdomar har möjlighet att delta i föreningsverksamhet utifrån sina förutsättningar och önskemål.

Analys

Anläggningsråden har en aktiv roll och föreningarna ska stimuleras till medverkan vid anläggningarna utomhus såväl som inomhus. Föreningar bjuds in till minst två anläggningsråd per år. Vid dessa ges förvaltningen tillfälle att ta del av föreningarnas synpunkter och förslag på verksamheterna. Det ger också föreningarna möjlighet att utbyta erfarenheter med varandra.

I stadsdelar där den fysiska aktiviteten är låg har föreningar som bedriver idrottsbonusprojekt nått deltagare som inte söker sig till det ordinarie utbudet hos idrottsföreningar. Projektens mål är komplexa att uppfylla men föreningarna ser det som utvecklande att komma i kontakt med de prioriterade målgrupperna. Idrottsbonusprojekten har under året nått 70 procent deltagare som var fysiskt inaktiva, en högre andel i förhållande till tidigare år. Förvaltningens analys är att ökningen av fysiskt inaktiva deltagare totalt i projekten beror på att projekten i stort pågår i ytterstadsområdena och att många projekt fokuserar på tonårsflickor med utländsk bakgrund. Det pågår också projekt som når fler personer med funktionsnedsättning och som tar hänsyn till hinder som finns för dessa personer med att ta sig till olika aktiviteter.

Under året har förvaltningen tillsammans med Stockholmsidrotten och de större lagidrotternas förbund samverkat för att skapa bättre och rättvisa villkor för föreningarna. En uppföljning har gjorts av stadens nya fördelningsprinciper. I stort anses de nya principerna ha gett det resultat som önskades. Förvaltningen ska fortsätta utveckla arbetet med tidsfördelning i stadens idrottsanläggningar.

Samarbetet mellan idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har lett till att ytterligare gymnastiksal har blivit bokningsbara. Arbetet fortsätter enligt plan under kommande år.

Förvaltningen har under året genomfört en föreningsenkät till idrottsföreningar med minst 100 bidragsberättigade medlemmar. I den ställdes bland annat frågor om föreningars största utmaning för att kunna erbjuda verksamhet som följer ”Idrotten vill”, förvaltningens bemötande, nolltaxa för lokalhyra samt stadens bidragssystem.

I enkäten framkommer att föreningarnas nöjdhet med förvaltningens bemötande i huvudsak är god. Totalt anser 63 procent av föreningarna att bemötandet från förvaltningen är bra eller mycket bra. Utformningen av stadens bidrag till barn- och ungdomsföreningar anses av 80 procent av föreningarna vara tillräcklig eller bra. Flera konkreta exempel på bidrag har lämnats i enkäten. Ett exempel är att flera föreningar önskar att staden följer Riksidrottsförbundet och ger bidrag upp till 25 års ålder istället för 20 år som i dag. Föreningarna har också kraftigt markerat sitt stöd för modellen med nolltaxa i stadens lokaler. Anläggningstillgången får ett lågt betyg och anges också som största skäl till att föreningar inte kan uppfylla målen i idrot-

tens styrdokument "Idrotten vill". Hela 40 procent av föreningarna ger lägsta betyg på frågan om hur anläggningstillgången motsvarar efterfrågan.

I en tätbebyggd storstad kommer det att bli svårt att uppfylla önskemålen om fullständig behovstäckning från föreningarna. När det gäller utmaningar att följa "Idrotten vill" pekade 70 procent av föreningarna ut anläggningsbrist som största utmaning (flera val var möjliga). En annan viktig indikation är att hälften av föreningarna nämnt brist på ledare som största utmaning och lika många nämnde brist på ideellt engagemang bland medlemmarna. Det ligger i linje med de rapporter om minskat föreningsengagemang och minskad anslutningsgrad som finns.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal genomförda möten med anläggningsråden	40 st				40 st		2016
 Föreningslivets nöjdhet med förutsättningarna att verka i staden	42 %				70 %		2016
Analys Mätningen av indikatorn görs av flera delar. Den del som framför allt drar ned utfallet är anläggningstillgången i staden.							

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Idrottsnämnden ska genomföra en föreningsenkät	2016-01-01	2016-12-31	
 Organisationsanalys av minst fem föreningar i ytterstadsområden	2016-01-01	2016-12-31	Avvikelse
Analys Organisationsanalysen var tänkt att genomföras i samarbete med SISU Idrottsutbildarna. Under året ändrade SISU arbetsätt och avslutade då det arbete som låg till grund för denna aktivitet. Istället har SISU, liksom hela Stockholmsidrotten, fokuserat på att stärka föreningslivet i områden där det är svagt. De gör också punktinsatser hos föreningar som har behov av stöd. Förvaltningen har på olika sätt bidragit i det arbetet.			

Nämndmål:

Simkunnigheten är hög i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Simkunnigheten har ökat bland stockholmarna, inte minst bland barn och ungdomar samt nyanlända.

Analys

Stockholms stad lägger stor vikt vid att satsa på simkunnighet och det säkerhetsförebyggande arbetet för att minska antalet drunkningar i Stockholm.

De första simsätten som lärs ut i simundervisningen är bröst- och ryggsim, de simsätt som är lämpliga vid livräddning. Det läggs även stor vikt vid vattenvana, att det upplevs behagligt

med vatten, att kunna hoppa från en brygga, att få huvudet under vatten, att kunna flyta och glida. Stockholms stad har även målet att fler ska vara fysiskt aktiva där simning har ett viktigt värde som motions- och rekreationsform.

Med syfte att förtydliga föräldrarnas tillsynsansvar i simhallarna har det tagits fram en informationsfilm. Filmen syns bland annat på stadens webbplats och på monitorer i anläggningarna.

I samarbete med utbildningsförvaltningen har kostnadsfria intensivsimskolor riktats till elever i årskurs 6-9 som inte nått simkunnighetsmålet på 200 meter. Elever i årskurs nio har prioriterats för att få godkänt avgångsbetyg i ämnet idrott och hälsa.

Inom ramen för "Bli vän med vatten" erbjöds gratis simskola vid fem strandbad under fyra sommarveckor vid Farsta strandbad, Sättra strandbad, Flatenbadet, Malteholmsbadet och Tanto strandbad. Under två av veckorna erbjöds simundervisning till ensamkommande flyktingungdomar boende på asylboenden och resterande två till allmänheten. Simklubbarna: SK Neptun, Stockholmspolisens IF simförening, Spårvägens simförening och Stockholms kappsimningsklubb deltog i satsningen. Stadsdelsförvaltningarna i Farsta, Skärholmen, Skarpnäck, Vällingby/Hässelby och Södermalm var involverade och spred information i respektive stadsdel. Förutom idrottsförvaltningens egen personal fanns Stockholms brandförsvar på plats och utbildade allmänheten i livräddning, hjärt- och lungräddning samt hur en livboj används vid en nödsituation.

En utvärdering av intensivsimskolan riktad till nyanlända har gjorts. Simskolan har fungerat bäst där informationsvägarna har fungerat. Simlärarna har varit mycket informativa och lösningsfokuserade vilket medförde att eleverna deltog vid fler simskoletillfällen och att glädjen och stämningen bland deltagarna var god. Kunskapsnivån var i utgångsläget låg (elever kunde inte flyta) men efter avslutad kurs kunde nästan samtliga ta sig fram 25 meter.

Under året har det genomförts riktat simfritids i samarbete med lokala simföreningar i Husby, Skärholmen och Tensta. Fritidsverksamheten fortsätter under 2017.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel av de som anmält sig till sommarsimskola 2016, som också deltar och är folkbokförda i Stockholm	82,38 %			70,86 %	70 %		2016
	Antal stadsdelsnämnder som medverkar i arbetet med att öka säkerheten vid strandbad	5 st			4 st	5 st		2016

	Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomföra en informationskampanj om föräldrars tillsynsansvar och använda nya metoder för att nå målgruppen	2016-01-01	2016-12-31	
✓	Genomföra riktat simfritids i samarbete med simföreningar, riktat till elever i åk 3	2016-01-01	2016-12-31	
✓	Intensivskolsim ska genomföras under sport- och höstlov i några ytterstadsområden	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Stockholmarnas behov av idrott och motion tillgodoses i den växande staden

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

God tillgång till idrott och motion i samtliga delar av staden i takt med att staden växer.

Analys

Staden har ett mål om att bygga 140 000 nya bostäder till år 2030. Det är angeläget att utbudet av idrottsanläggningar och idrottsytor utvecklas för att svara mot den beräknade befolkningsökningen. Idrottsförvaltningen har under året arbetat med att implementera den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar i de stadsutvecklingsprojekt som planeras. Planen har presenterats i de forum som har behandlat de olika stadsutvecklingsprojekten. Förvaltningen har även deltagit i arbetet med samordningen av utbyggnaden av nya skolor (SAMS) för samordning med utbildningsförvaltningen av utbyggnaden av idrottshallar. En ny idrottshall har invigts i Hässelby villastad och byggnation av en ny hall i Grimsta har påbörjats. Utöver det har bland annat sex grusplaner belagts med konstgräs.

Sju gymnastiksalar har fått kortlås och därmed öppnats för bokning av föreningslivet eller fått utökade öppettider. Samarbetet mellan idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och SISAB för att utreda och installera kortlås har under året utvecklats mycket positivt. Det arbetet ligger till grund för kommande kortlåsinstallationer.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel ungdomar som tränar i hallar vardagar mellan klockan 16.00-21.00	92 %				90 %		2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per idrotts-hall	2 520 st				2 200 st		2016
Analys Vid framtagandet av indikatorn för antal 7-20 åringar per idrottshall fanns de fem enkla hallar som då planerades med i underlaget. Tre av hallarna har färdigställts och en inhyrning sker av Kanalhallen. Under året har också Olympens två hallar rivits till förmån för bostäder. Samtidigt har antalet barn och unga ökat. Åtta nya hallar planeras till 2018/2019, varav en färdigställs 2017.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Den långsiktiga investeringsplanen presenteras för stadens förvaltningar, så som exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och stadsdelsförvaltningarna	2015-10-30	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Tillgången till fritidsaktiviteter riktat till barn och ungdomar ser något olika ut inom staden. Ett brett utbud ska finnas tillgängligt över hela staden oavsett socioekonomisk bakgrund. Genom olika former av strategiskt samarbete kan förutsättningarna att skapa ett stort och varierat utbud i närmiljön öka. Under året har samverkan inom staden intensifierats i olika sammanhang. Syftet är även att locka prioriterade grupper att upptäcka det utbud som redan finns att tillgå.

Nämndmål:

Barn och unga upplever att stadens aktivitetsutbud är inspirerande och att det finns ett brett utbud nära dem

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det lokala utbudet inom kursverksamheten för kultur och fritid är tillgängligt och inspirerar barn och unga över hela staden.

Analys

Inspirationsdagarna med totalt 1 783 anmälda gymnasie- och högstadieelever (varav 290 från särskolor) genomfördes under en dag i fem av stadens sim- och idrottshallar: Beckomberga-, Farsta-, Skärholmen, Tensta- och Vällingby sim- och idrottshall. De innehöll prova på-aktiviteter ur simhallarnas, Kulturskolans och lokala föreningars aktivitetsutbud. En stor andel

nyanlända, ensamkommande pojkar deltog. Valda aktiviteter var lyckade och dagarna präglades av rörelseglädje. Mest populärt var dans, även bland pojkarna. Att samverka var återigen ett lyckat koncept. Inspirationsdagen för barn och ungdomar med funktionsnedsättning i Beckomberga sim- och idrottshall var en utökning jämfört med föregående år.

Målsättningen är att Kulturskolans och simhallarnas kursutbud ska komplettera varandra. Det förs fortsatt dialog lokalt och övergripande om hur samverkan för att nå nämndens prioriterade grupper ska ske. Kulturskolan har tagit över danskurser i Farsta sim- och idrottshall och danskurser i Skärholmens sim- och idrottshall är under planering. En övergång till simhallarnas gruppträningsverksamhet kan skapa förutsättningar för fortsatt aktivitet i vuxen ålder.

	Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Genomföra fyra inspirations- till särskole- och är i ytterstaden i samverkan altningen och lokala föreningar	2016-01-01	2016-12-31	
	Utveckla samarbetet med om kursverksamheten	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Flera verksamheter inom ramen för idrottsnämndens uppdrag förbrukar stora mängder energi. Det är därför viktigt att nämnden eftersträvar en energieffektiv drift. Idrottsnämndens energiplan sträcker sig till 2020 och ger ett långsiktigt och planerat energiarbete. Nämnden har bidragit till inriktningsmålet bland annat genom arbetet med att effektivisera energianvändningen, arbeta förebyggande mot legionella och anlägga latrintömningsstationer för fritidsbåtar. Nämnden förbrukar och hanterar även många olika kemikalier. Byggvarubedömningen, BVB, är ett verktyg att bedöma kemikalier i byggvaror. I nämndens ramavtal finns krav enligt BVB.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Under året 2016 har idrottsnämnden aktivt fortsatt sitt arbete med att effektivisera energianvändningen. Flera satsningar i form av energiprojekt har utförts i Stockholms stads idrottsanläggningar. Utöver bättre energiprestanda har projekten även lett till bättre inomhusklimat och längre hållbarhet för stadens idrottsanläggningar. Energiarbetet har resulterat i att idrottsnämnden nått sitt mål för mängd köpt energi och utökat sin energiproduktion baserat på solenergi. Detta genom att installera ytterligare en solcellsanläggning vid Skärholmens sim- och idrottshall.

Under året 2016 har idrottsförvaltningens solanläggningar producerat 208 MWh energi och därmed klarat av det uppsatta målet på 200 MWh. Den producerade energin har använts för ventilation i simhallar samt för uppvärmning av bassängvatten vid utebaden. Den totala producerade energin motsvarar en energianvändning för mer än 90 hushållslägenheter.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)	89 GWh				91 GWh	1 880 GWh	2016
  Årlig energiproduktion baserad på sole- nergi (MWh)	204 MWh				200 MWh	1 575 MWh	2016

Nämndmål:

Idrottsnämnden arbetar systematiskt med en hållbar energianvändning

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

År 2020 har elförbrukningen minskat med 10 procent och därmed 24 ton växthusgaser per år, fjärrvärme har minskat med 15 procent och därmed 900 ton växthusgaser per år och vattenförbrukningen har minskat med 20 procent per år.

Analys

Den utökade driftsäsongen för utomhusbandy och vinterfotboll, två energikrävande aktiviteter, är anledningen till att idrottsförvaltningen inte nått upp till det uppsatta målet för minskad el. Energiarbetet fortsätter 2017 då förvaltningen har goda förutsättningar att nå energieffektiviseringsmålen i Stockholms stads miljöprogram och idrottsnämndens energiplan år 2020.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Minskad elförbrukning, antal MWh	0				300		2016
Analys Den utökade driftsäsongen för utomhusbandy och utomhusfotboll, som är energikrävande aktiviteter, medförde en högre elförbrukning.							
 Minskad fjärrvärmeför- brukning, antal MWh	5 700				1 200		2016
 Minskad vattenförbruk- ning, antal kbm	2 000				0		2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt arbete enligt energi- plan för 2013-2020	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls delvis

Analys

Idrottsnämndens transporter utgörs främst av tjänstefordon, men även av en hel del arbetsfordon av olika slag. Nämnden strävar efter att köpa elbilar när det är möjligt. När det gäller arbetsfordon och maskiner är det betydligt svårare att finna eldrivna sådana. Nämnden har exempelvis behov av att köpa dieseldrivna lätta lastbilar för tyngre underhållsarbeten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elbilar	18,2 %			17,9 %	19 %	14 %	VB 2016
Analys Idrottsnämnden köper in elbilar när det är möjligt men har i vissa fall behov av specialfordon som lämpar sig för den verksamhet som bedrivs. Sedan halvårsrapporteringen leasar nämnden ytterligare två bilar som drivs med bensin/el.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms mark- och vattenområden ska vara attraktiva rekreations- och motionsområden för alla. Vattenvägar och upplevelsevärden ska behållas och utvecklas. Funktionshindrades behov av rekreation ska beaktas. Naturliga stränder och promenadstråk i naturmark är viktigt för att invånarna ska vilja ta sig ut i naturen för motion och rekreation.

Nämndmål:

Idrottsnämnden bidrar till en hållbar miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Latrintömningsstationerna och spolplattorna minskar föroreningarna i Mälaren och Östersjön.

Analys

I samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och förhandlingsdelegationen för stadens fritidsbåtsfrågor har en kartläggning och bedömning gjorts för att staden ska uppnå fastställt lagkrav på latrintömningsstationer. Bedömningen är att det i ett första skede behöver anläggas tio mottagningsstationer. För att uppnå lagkravet är uppgörelsen att staden ansvarar för investeringen av stationerna medan drift och framtida underhåll bekostas av de ideella båtklubbarna. Totalt har idrottsnämnden uppfört sju mottagningsstationer fram till och med 2016.

I samarbete med miljöförvaltningen och efter riktlinjer från Havs- och vattenmyndigheten har

utbyggnaden av spolplattor avstannat. Istället har inriktningen varit att få fler fritidsbåtsägare att blästra sin båtbottnen och med det ta bort all färg. Blästring är dock kostsamt för den enskilde båtägaren och ställer även krav på att det ska finnas anläggningar för borsttvätt av båtbottnar. En samverkansgrupp som utreder förutsättningar, placeringsalternativ samt kostnadsuppskattning för anläggande av en borsttvätt är tillsatt. För ändamålet har idrottsnämnden beviljats EU-medel som delfinansiering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal latrintömningsstationer	2 st				2 st		2016

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anlägga två latrintömningsstationer.	2016-01-01	2016-12-31	
 Arbeta med att miljöcertifiera fritidsbåtar och följa upp användningen av spolplattorna.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls delvis

Analys

Det mest miljövänliga sättet att öka hushållningen med material är att förhindra uppkomsten av avfall. Idrottsnämndens målsättning är att arbeta enligt EU:s avfallshierarki, vilket innebär att i prioriterad ordning förebygga avfall, återanvända, materialåtervinna, utvinna energi och i sista hand lägga avfallet på deponi. Det miljöfarliga avfallet samlas in och hanteras separat.

Nämndmål:

Verksamheterna ska omhänderta uppkommet avfall på ett resurseffektivt sätt

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Bemannade idrottsanläggningar har en plan för utveckla avfallshanteringen enligt EU:s avfallshierarki.

Analys

Utsortering av avfall görs idag på flertalet idrottsanläggningar. Inriktningen har hittills varit på verksamhetsavfallet, det farliga avfallet och på att minska transporterna genom komprimering. Efter en kartläggning av nuvarande avfallshantering anser förvaltningen att det finns flera problem som måste lösas för att åstadkomma fungerande avfallsplaner för de olika typerna av idrottsanläggningar. Förvaltningen ska därför lägga om sin strategi för hur planering

för avfallet vid idrottsanläggningarna ska ske. Under 2017 kommer idrottsförvaltningen att utveckla en mer detaljerad och anpassad avfallsplan till respektive typ av anläggning i linje med Stockholms stads nya avfallsplan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anläggningar som har en plan för arbetet med avfall	34,92 %				50 %		2016
Analys Efter en kartläggning av den nuvarande avfallshanteringens anser förvaltningen att det finns flera problem som måste lösas för att åstadkomma fungerande avfallsplaner. Förvaltningen ska under 2017 utveckla en detaljerad och anpassad avfallsplan till respektive typ av anläggning i linje med Stockholms stads nya avfallsplan.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Kemikalier ger många fördelar men kan också ge problem vid exponering och när de hamnar i miljön. Halterna av många miljö- och hälsofarliga ämnen är förhöjda i Stockholm. Kemikalierna är samtidigt viktiga för att upprätthålla hygien och hälsa.

Idrottsnämndens bygg- och anläggningsentreprenader sker via ramavtalade entreprenörer. I samtliga ramavtal för fastighetsunderhållsarbeten finns en bestämmelse där Byggvarubedömningen, BVB, behandlas. Bestämmelsen om BVB finns i ramavtalen för byggtkniska arbeten, VS-/rörarbeten, el- och teletekniska arbeten, måleriarbeten, smidesarbeten, mark- och anläggningsarbeten och styr- och reglertekniska arbeten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)	100 %				40 %	40 %	2016

Nämndmål:

Idrottsnämnden erbjuder en sund kemikaliehantering i stadens idrottsanläggningar

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Det centrala kemikalieregistret har optimerat förvaltningens hantering av kemikalier i anläggningarna, vilket innebär rätt kemikalier till rätt dosering till gagn för såväl miljö som hälsa.

Analys

Stadens idrottsanläggningar förbrukar en stor mängd kemikalier till tvätt och städning, men framför allt vid tillverkning av bassängvatten och isar. Kemikalierna påverkar inomhusluft, dagvatten, avlopp och mark när de förbrukas. I vissa fall utgör de också en arbetsmiljöbelastning. Det är därför av stor vikt att välja rätt kemikalier, dosera optimalt och ta hand om kemikalieavfallet på rätt sätt. Kemikalier och byggvaror är svåra att bedöma och ett kemikaliereregister underlättar för verksamheterna att arbeta för ett giftfritt Stockholm. Målsättningen att registrera sina kemikalier i stadens kemikaliereregister har inte kunnat ske under året på grund att av lanseringen av stadens kemikaliereregister blivit uppskjutet till början av 2017.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anläggningar som registrerat sina kemikalier i stadens kemikaliereregister					70 %		2016
Analys Registrering av kemikalier i stadens kemikaliereregister har inte kunnat ske under året på grund att av lanseringen av stadens kemikaliereregister blivit uppskjutet till början av 2017.							

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bygga upp ett register för driftkemikalier	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Arbetet med att bygga upp ett register för driftkemikalier ska göras i samband med registreringen av kemikaliererna i stadens centrala kemikaliereregister som skjuts upp till början av 2017.			
 Den som handlar upp bygg- och anläggningsentreprenader ska lära sig att använda Byggvarubedömningen, BVB	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Bestämmelse om BVB finns i ramavtalen för fastighetsanknutna arbeten.			
 Ersätta alla belysningar som innehåller kvicksilver i inomhus- och utomhusanläggningar	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

◆ Uppfylls delvis

Analys

Människor tillbringar en stor del av sin tid inomhus och flera hälsobesvär är relaterade till inomhusmiljöerna. Idrottsanläggningarnas inomhusmiljöer är inte undantagna och arbetet med att förebygga risker för besökare och personal sker fortlöpande i underhållet av fastigheterna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har dessutom en kontinuerlig tillsyn av inomhusmiljöerna och deras råd leder till förbättringar.

Nämndmål:

Idrottsnämnden tillhandahåller en god miljö i stadens idrottsanläggningar för besökare och medarbetare

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Inomhusmiljön i idrottsanläggningarna med avseende på bland annat ventilation, luft och vattenkvalitet har förbättrats.

Analys

I både sim- och ishallar förekommer olika risker i inomhusmiljön, bland annat vad avser bakterier, svampar och klorföreningar, där det inte finns några självklara lösningar att tillgå. Förvaltningen har valt att vända sig till högskolorna för att hitta lösningar, bland annat för skydd mot legionella och minskad kloranvändning.

Arbetet med att förebygga legionella har fortsatt under 2016 med inriktning på simhallar där flera åtgärder har genomförts. En viktig åtgärd som genomförts är installation av UV lampor vid Beckomberga sim- och idrottshall och vid Enskedebadet. UV lamporna har installerats i syfte att avdöda legionellabakterier i duschvattensystemet. För att säkerställa att duschvattnet är fritt från legionellabakterier är UV lamporna även uppkopplade för att kunna följa upp reningsprocessen.

Andra åtgärder för att förebygga legionellatillväxt i duschvatten genomfördes vid Vällingby sim- och idrottshall där gamla rörledningar har tagits bort och Oxiperm-teknik har installerats. Att ta bort gamla ledningar förebygger tillväxten av legionella genom att ställen med stillastående vatten elimineras. Oxiperm-tekniken bidrar till effektiv bakterieavdödning.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ishallar där inomhusklimatet, fukt, temperatur och förekomst av svamp, kartläggs	10 %				20 %		2016
Analys Projektet har utförts i samarbete med Kungliga Tekniska högskolan, KTH, som inte hunnit slutföra projektet under året. Arbetet tas vidare till fastighetskontoret som tar över ansvaret för underhåll och inomhusklimat i ishallarna från och med 2017.							
 Andel överskridanden av totala antalet analyserade bassängvattenprover	3				10		2016

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt arbete med förebyggande åtgärder mot legionella	2016-01-01	2016-12-31	
 Fortsatt kartläggning av ishallarnas inomhusklimat	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Idrottsnämnden har ett gott samarbete med arbetsmarknadsnämnden för placering av aspiranter till praktik och kommunala visstidsanställningar.

Översyner och effektiviseringar genomförs kontinuerligt i syfte att kunna bedriva verksamheten så effektivt som möjligt. I detta arbete ingår bland annat att tillsammans med fastighetsnämnden utveckla de gemensamma processerna för hyror, investeringar och underhåll.

Ett nettoöverskott om 8,4 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten. Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 9,1 mnkr.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har ett gott samarbete med arbetsmarknadsnämnden för placering av aspiranter till praktik och kommunala visstidsanställningar. Samarbetet under 2016 ledde bland annat till ett rekryteringsstillfälle under våren där ett antal av idrottsförvaltningens chefer och arbetsledare intervjuade och därefter placerade cirka 20 aspiranter på olika idrottsanläggningar.

I likhet med tidigare år tillhandahåller nämnden platser för sommarjobbade ungdomar, som avlönas av stadsdelsnämnderna. Antalet platser har 2016 utökats till 100.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	0 st	0 st	0 st		0 st	750	VB 2016
Analys Respektive anställd beräknas en gång och det är den förvaltning som ansvarar för budgeten för anställningen som får tillgodoräkna sig den anställde. Då medlen för kommunala visstidsanställningar flyttats från idrottsnämnden till arbetsmarknadsnämnden anges 0 här. Dock sker fortfarande placeringar inom idrottsnämnden.							
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	10 st	9 st	1 st	29 st	30 st	500 st	VB 2016
Analys Majoriteten av de aspiranter som förvaltningen tagit emot har anställts på en kommunal visstidsanställning (BEA) och praktiserar inte inför denna anställning. Praktik skedde tidigare i högre grad då flera av aspiranterna gick in på en ungdomsanställning med tillhörande praktik. Ungdomsanställningarna varade under 6 månader medan de kommunala visstidsanställningarna varar under hela innevarande år. Förvaltningen tar inte emot färre aspiranter men däremot genomförs inte praktik för alla samt att anställningarna pågår under en längre tid. Därav sänkning av prognos.							
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	100				100 st	10 000 st	2016
  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	35				35 st	800 st	VB 2016
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	1 st		1 st	5 st	5 st	8000 st	2016
Analys Nästföljande år ska förvaltningen ta emot alla sommarjobbare, som avses i indikatorn, från stadsdelsförvaltningarna fördelat via arbetsmarknadsförvaltningen. Antal tillhandahållna platser för sommarjobb har i VP 2017 utökats med ovanstående 5 platser.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Nämndens driftbudget uppgår till 618,5 mnkr netto. Ett nettoöverskott om 8,4 mnkr redovisas jämfört med budget. Inom investeringsbudgeten, som uppgår till 48,4 mnkr redovisas ett nettoöverskott om 9,1 mnkr.

Utvecklingen med fallande intäkter de senaste åren bidrar till att effektiviseringsbehovet ökar. Ett arbete har startats för att förbättra styrningen av förvaltningens olika processer, vissa tillsammans med fastighetskontoret. I samband med detta genomförs även en organisationsöversyn för att tydligare kunna styra resurser till prioriterade uppgifter.

	Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,64 %			94,91 %	100 %	100 %	VB 2016
	 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,6 %			95,5 %	100 %	100 %	VB 2016
	 Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-2 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2016

	Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Idrottsnämnden och fastighetsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda gränssnitt i syfte att tydliggöra och förenkla respektive nämnds arbete.	2016-01-01	2016-12-31	
	Idrottsnämnden ska bistå kommunstyrelsen att utreda en modell med ett schablonbaserat hyressättningssystem som utgår från ett driftskostnads-perspektiv för lokaler och anläggningar som hyrs av idrottsnämnden, både för interna och externa hyror	2016-01-01	2016-10-31	

Nämndmål:

Idrottsnämndens verksamhet bedrivs effektivt och ryms inom tilldelad budget

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inom tilldelad budget bedriver nämnden en effektiv verksamhet som svarar mot givna uppdrag.

Analys

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 8,4 mnkr, vilket inrymmer ett underskott om 1,3 mnkr för självkostnadshyror till fastighetskontoret. Viss osäkerhet har inrymts i prognoserna för energikostnader, intäkter för planhyror samt intäkter för sim- och idrottshallarna avseende årets sista månader. Till följd av denna osäkerhet reserverades budgetmedel på kostnadssidan. Bokslutet för nämnda intäkter innebar inga större skillnader jämfört med prognoserna, vilket medförde att avsatta budgetmedel inte behövde användas. Medel avsattes även för ett par större förväntade kostnader som inte realiserades. Därutöver fick nämnden ett tidigare okänt budgettillägg om 5,0 mnkr för utbildnings- och utvecklingsinsatser (nyanlända och asylsökande) i oktober som inte hann förbrukas.

Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 9,1 mnkr. I detta ingår ett överskott om 5,0 mnkr för ett motionsspår i Lövsta som blivit försenat. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering för detta till 2017.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

I arbetet för ett demokratiskt hållbart Stockholm har etiska riktlinjer implementerats på förvaltningens arbetsplatser och frågor som berör bland annat etik och bemötande har diskuterats med utgångspunkt i dessa. Nämnden arbetar för att få med frågor som rör mänskliga rättigheter och diskriminering i utbildningsinsatser och har även deltagit i projekt för att engagera nyanlända ungdomar i föreningslivet. Ett viktigt uppdrag inom idrottsnämndens ansvarsområde är att tillgängliggöra fritidsverksamheter och idrotts- och motionsaktiviteter för stockholmare med funktionsnedsättningar. Under året har nämnden bland annat genomfört seminarier, arbetat med att utveckla hemsidan Fritidsnätet och nätverket Fritid för alla samt med att tillgängliggöra den egna verksamheten. En omfattande inventering av stadens samtliga motionsspår har genomförts under året i syfte att skapa trygga och säkra spår. Trygghet är också viktigt när det gäller idrottsevenemang där nätverket Program Supporter gör ett viktigt arbete för att skapa trygghet för stadens ungdomar kring idrottsevenemang samt med att motverka att de dras in i destruktiva supporterkultur. De upphandlingar som gjorts har varit kvalitetssäkrade och genomförts med beaktande av social och ekologisk hållbarhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsförvaltningen arbetar för att nämndens resurser ska fördelas jämnt mellan pojkar och flickor respektive män och kvinnor. Då könsfördelningen bland de barn och ungdomar som idrottar och motionerar är 60 procent pojkar och 40 procent flickor strävar förvaltningen efter att få fler flickor fysiskt aktiva.

Förvaltningen strävar efter att när så är möjligt redovisa statistik uppdelat på kön. Detta visar sig till exempel i årets indikatorer som berör föreningsaktivitetsbidraget och förvaltningens modell med en könsuppdelad investeringsbudget.

Idrottsnämnden har under 2016 haft i uppdrag att arbeta med en jämställdhetsintegrerad budget. Under året har idrottsförvaltningen därför analyserat befintlig statistik utifrån kön för att synliggöra eventuella könsskillnader. Förvaltningen har valt att arbeta med två områden där det tydligt går att utläsa hur resurserna fördelas utifrån kön, dels föreningsbidraget aktivitetsstöd och dels medel för investeringar.

Sedan ca 20 år tillbaka har förvaltningen arbetat efter en modell med könsuppdelad investeringsbudget och har under 2016, enligt uppdrag, undersökt möjligheten att föra in ett jämlikhetsperspektiv i modellen. Förvaltningen konstaterar att den befintliga modellen uppfyller sitt syfte, det vill säga att synliggöra hur investeringsmedlen fördelas utifrån nyttjandet av män respektive kvinnor. Däremot försöker förvaltningen ta fram kompletterande nyckeltal utifrån utgifter och antal aktiva för att ytterligare nyansera bilden inför beslut om investeringar.

	Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Idrottsnämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön.	2016-01-01	2016-12-31	
	 Idrottsnämnden ska utvärdera hur olika spontanidrottsytor når flickor samt genomföra en inventering i syfte att undersöka hur spontanidrottsytorna är fördelade geografiskt över staden.	2016-01-01	2016-12-31	
	 Idrottsnämndens verksamhet och investeringsbudget ska jämställdhetsintegreras för att synliggöra effekten av nämndens beslut utifrån kön, samt bättre kunna illustrera investeringssatsningarna ur ett könsperspektiv.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar har lika goda förutsättningar att idrotta och motionera i Stockholm

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Flickor och pojkars förutsättningar att idrotta och motionera tillgodoses i lika utsträckning. Fler flickor har blivit fysiskt aktiva.

Analys

I förvaltningens arbete och underlag till nämndbeslut synliggörs vilken målgruppen är utifrån kön där så är möjligt. I tjänsteutlåtanden strävar förvaltningen efter att analysera utlåtandet ur ett könsperspektiv, till exempel hur könsfördelningen ser ut på en konstgräsplan i ett investeringsärendet. För att få fler flickor att idrotta arbetar förvaltningen efter två parallella strategier, att möta flickornas önskemål och att få fler flickor att ägna sig åt idrotts- och motionsformer där pojkar är i majoritet. I Järvåsatsningen konkretiseras detta genom att erbjuda dans som efterfrågas av många flickor samt att erbjuda drop in-fotboll för flickor i Spånga fotbollshall.

	Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆	Andel av aktivitetsstödet som går till flickor 7-20 år	37 %				40 %		2016
◆	Andel av aktivitetsstödet som går till pojkar 7-20 år	63 %				60 %		2016
Analys Resultatet avviker något från målvärdena. Jämfört med tidigare år är förändringen mycket liten. Pojkar har, liksom tidigare år, något fler aktiviteter per person än flickor. Det är förklaringen till skillnaden mellan andel medlemskap (40/60) och andel av aktivitetsstödet.								

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Ta fram könsuppdelad statistik för spontanidrott på vinteridrottsytor	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Det är viktigt att Stockholms stad och idrottsnämnden utvecklar befintliga medarbetare samt attraherar nya medarbetare. Det är även viktigt att ha arbetsplatser där medarbetare mår bra både fysiskt och psykiskt. Nämnden har under året på flera sätt belyst och i arbetsgrupperna diskuterat vikten av gott bemötande, arbetsglädje och hälsosamma arbetsplatser.

En uppföljning av jämställdhets- och mångfaldsplanen 2015-2017 redovisas i *bilaga 1*. Nämnden har inga diskrimineringsärenden att redovisa 2016.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har systematiserats med verktyg för detta på intranätet, både förvaltningslokalt och centralt i staden. Utbildning för chefer samt skyddsombud har genomförts och ett arbete för att ta fram lokala rutiner för arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö har skett under hösten. Den totala sjukfrånvaron har under året ökat något. Dock minskar korttidsfrånvaron vilket kan tyda på att det arbete som gjorts med fokus på tidiga insatser och samtal har gett resultat. Arbetet med det interna hälsofrämjande arbetet har fortsatt under 2016 med flertalet aktiviteter för att belysa vikten av fysisk aktivitet och hälsosamma arbetsplatser.

Kompetensförsörjning

I samband med att det nya rekryteringssystemet "Jobba i stan" lanserades genomförde förvaltningen även utbildningar med hjälp av serviceförvaltningen inom kompetensbaserad rekrytering. Utbildningen omfattade alla förvaltningens chefer och arbetsledare. Vid utbildningarna betonades vikten av att rekryteringar ska ske med en kompetensbaserad metod samt att anställning av timavlönade medarbetare (behovsanställda) är nog så viktig. Utbildningen var en del i en omfattande kompetensutvecklingssatsning som genomfördes under 2016. Under hösten genomfördes ett flertal insatser främst på gruppnivå men även individuella kompetensutvecklingsinsatser genomfördes. Hela förvaltningen omfattades av satsningen som innehöll bland annat utbildningar inom ismaskin, brand, bom- och saxlift, ekonomikurser, bemötande samt övriga administrativa- och datautbildningar.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex				77	78	83	2016
 							
Analys							
Medarbetarenkät genomfördes inte 2016. Ny enkät i februari 2017.							
  Index Bra arbetsgivare						fastställs 2016	2016
 							
Analys							
Indikator utgår 2016 pga underlag för att sätta målvärde saknas. Indikatorn ingår i VP 2017.							

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Index Psykosocial arbetsmiljö						fastställs 2016	2016
Analys Indikator utgår 2016 pga underlag för att sätta målvärde saknas. Indikatorn ingår i VP 2017.							
 Sjukfrånvaro	5,2 %	4,6 %	6,1 %	4,6 %	4,5 %	tas fram av nämnden	VB 2016
Analys Den totala sjukfrånvaron har ökat under 2016. Dock har korttidsfrånvaron minskat vilket är positivt även om förändringarna är marginella vid så låga sjuktal.							

Nämndmål:

Idrottsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder hälsofrämjande arbetsplatser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje medarbetare och chef har goda förutsättningar för att kunna göra ett bra arbete, nå målen och må bra i sin arbetssituation. Ledarskapet präglas av en tydlig kommunikation med klara målbilder.

Analys

Idrottsförvaltningen har under 2016 på olika sätt arbetat för att vara en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande arbetsplatser. De etiska riktlinjerna som togs fram 2015 har fullt ut under 2016 implementerats på förvaltningens arbetsplatser. I riktlinjerna är bemötandefrågan en väsentlig del och via de fallfrågor och det diskussionsmaterial som finns att tillgå har viktiga teman kring etik och bemötande implementerats. Alla arbetsplatser ska under 2016 ha tagit upp minst ett tema från de etiska riktlinjerna.

Förvaltningen uppdaterade inför årets lönerevision riktlinjerna för löneprocessen samt även lönekriterierna, då ett behov uttryckts av både medarbetare och chefer att tydliggöra underlaget till samtalen. Förvaltningen har även 2016 gått ut med förfrågan till medarbetare med deltidsanställning om intresse finns för höjd sysselsättningsgrad, i det fall behov uppstår i verksamheten.

Inom förvaltningens interna hälsofrämjande arbete har ett flertal aktiviteter genomförts 2016. Projektet för ökad hälsokompetens har fortsatt där syftet är att utveckla en strategi för att höja hälsokompetensen i förvaltningen. Projektet startade i maj och omfattar 20 medarbetare på enheten för ambulerande tillsyn. Avstämningarna som har gjorts i projektet visar på god förbättring av alla värden. Projektet fortsätter en bit in i 2017.

Förutom en halvdags inspiration inom hälsoarbetet för chefer och hälsoombud genomfördes även den årliga aktivitetsdagen samt hälsokampanjen. Till "Årets hälsosamma arbetsplats" utsågs Skärholmens sim- och idrottshall.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera de etiska riktlinjerna på varje arbetsplats	2016-01-01	2016-12-31	
 Inventera utbildningsbehov för hälsoombuden	2016-01-01	2016-09-30	
 Upprätta uppdragsbeskrivning för hälsoombuden	2016-01-01	2016-09-30	
 Utveckla en tydlig kompetensutvecklingsstrategi	2016-01-01	2016-12-31	Avvikelse
Analys På grund av en större organisationsförändring inom förvaltningen 2016 sköts arbetet med att implementera en kompetensutvecklingsmodell- och strategi fram. Dock har en större satsning på kompetensutveckling genomförts förvaltningsövergripande under hösten. Kompetenshöjning har skett främst för arbetsgrupper, men även individuella kompetensutvecklingsinsatser har genomförts. Nämnden ska 2017 arbeta utifrån den av staden framtagna modellen för kompetensförsörjningsprocess.			
 Varje arbetsplats ska ta fram och arbeta med en handlingsplan utifrån resultatet i medarbetarenkäten, även med avseende på de hälso-relaterade frågorna	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Medarbetarenkät genomfördes inte 2016. Ny enkät i februari 2017.			
 Översyn av förvaltningens riktlinjer för internt hälsoarbete	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har under året samarbetat med SISU Idrottsutbildarna för att få med frågor som rör mänskliga rättigheter och diskriminering i utbildningsinsatser. En utbildning för unga ledare i idrotterna handboll, innebandy och basket har delfinansierats av nämnden. Föreläsningar inom ramen för utbildningen är till exempel inkluderande ledarskap, barns rätt, hbtq och intellektuella funktionsnedsättningar.

Nämnden deltar tillsammans med Rädda barnen och Stockholmsidrotten i ett projekt, finansierat av Länsstyrelsen, för att engagera nyanlända unga i föreningslivet och ge dem bättre möjligheter till anställning. Dessutom sker kontinuerliga kontakter med Rädda Barnen för att, där det är lämpligt, använda deras utbildningsmaterial High Five för att utbilda föreningar.

Nämnden har analyserat möjligheterna till hbtq-anpassning av anläggningsbeståndet och konstaterat att införande av könsneutrala omklädningsrum, så kallade flexrum, är den åtgärd som är relevant att genomföra. I stadens standard för idrottsanläggningar ska hbtq-anpassning beskrivas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska ta fram en mall för hbtq-anpassning av stadens anläggningsbestånd.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Diskriminering motverkas i nämndens anläggningar och i verksamheter som stöds av idrottsnämnden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna har en god serviceanda och ett gott bemötande och tar ansvar för att besökarna på anläggningarna kan känna sig trygga och fria och inte riskera att mötas av mobbning, trakasserier eller hot.

Analys

Personalen på idrottsanläggningarna, särskilt på simhallar, utbildas kontinuerligt i bemötande och förhållningssätt till olika kundgrupper. All anläggningspersonal har under året diskuterat de etiska riktlinjerna för att fördjupa sin förståelse för etiska frågor och ett gott bemötande. Via workshops utifrån fallbeskrivningar har gott bemötande främjats gentemot kollegor såväl som besökare.

Byggnade av flexrum prövas vid varje större nybyggnations- eller renoveringsprojekt. Det underlättar exempelvis för personer med könskorrigering och personer med funktionsnedsättning som har medföljare av annat kön.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden strävar efter att beakta barn och ungas rättigheter i alla viktiga beslut som rör dem. Under året har nämnden arbetat med en barnchecklista och genomfört barnkonsekvensanalyser.

Nämnden strävar efter att möta ungas preferenser för idrott och motion och anpassa utbudet och utformningen av aktiviteter efter de önskemål som pojkar och flickor har. Framför allt har arbete med att skapa meningsfulla idrotts- och motionsaktiviteter skett i ytterstadsområdena.

Under året har nämnden tillsammans med Stockholms idrottsförbund skapat idrotts- och motionsmöjligheter för ensamkommande flyktingungdomar samt varit delaktiga i att ta fram stadens webbsida där aktiviteter för nyanlända samlas. Nämnden har även samarbetat med Rädda barnen inom projektet "Ung på väg" som ger ensamkommande ungdomar möjlighet att bli ledare inom idrotten.

Nämndmål:

Barn och unga har förutsättningar att idrotta och motionera i sin närmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler barn och ungdomar är fysiskt aktiva, då tillgången till idrottsanläggningar och andra idrottsytor är goda i hela staden. Genom ett gott samarbete med andra nämnder bidrar idrottsnämnden till att barn och unga får inflytande över utformningen av idrottsmiljöer, idrottsverksamhet och anläggningar i sitt närområde.

Analys

Idrottsförvaltningen lever upp till målet genom att särskilt rikta in sig på de grupper som är prioriterade i stadens idrottspolitiska program samt på ytterstadsområdena.

Förvaltningen har under året varit delaktig i arbetet med stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsplaner (LUP), särskilt i Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Spånga-Tensta och Farsta. LUP-arbetet under året har inriktats på att hitta målformuleringar, arbetsinriktning samt geografiska områden och förvaltningen har framför allt deltagit i arbetet som berör fritid och idrott.

Under året har idrottsförvaltningen fortsatt satsningen för att få fler tonårsflickor i Järvaområdet att börja idrotta och motionera. Samverkan sker här med utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, Rinkeby-Kista- och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. 2016 har förvaltningen bland annat startat tjejträning i anslutning till skoldagens slut på några skolor, drop in-fotboll för flickor i Spånga fotbollshall, cirkus och kickboxning. Eftersom verksamheterna är av öppen, så kallad drop in-karaktär, varierar deltagarantalet från vecka till vecka mellan 0 och strax under 20 ungdomar. Som mest har cirkusen lockat 12 deltagare, fotbollen 17, kickboxningen 12 och tjejträningen 18 personer. Då antalet deltagare har varierat har därför förvaltningen arbetat fram en kommunikationsplan för att på ett tydligt sätt informera om utbudet och attrahera fler deltagare. Satsningen har även inkluderat lokalt föreningsliv i arbetet där föreningar till exempel bedrivit prova-på-verksamhet i skolor för att få möjlighet att visa upp sin verksamhet.

Under året har förvaltningen även aktivt arbetat med idrottsprofileringen av Farsta stadsdelsnämndsområde. De uppskattade aktiviteter som genomförts tidigare år har även gått av stapeln 2016, som exempel kan nämnas Farsta Sportscamp och de tider i närliggande idrotts-hall/gymnastiksal som fritidsgårdarna haft tillgång till. På Stora Sköndals handikappbad och strandbad har samarbetet med stadsdelsförvaltningen även i år inneburit att fritidsledare från stadsdelsförvaltningen och badmästare/friskvårdsledare från idrottsförvaltningen bidragit till meningsfulla aktiviteter kvällstid på badet.

Ett omfattande arbete för att öka trygghet och trivsel för boende i Östberga har bedrivits under 2016. Förvaltningen har deltagit i det övergripande arbetet och även bidragit praktiskt genom att skapa möjligheter för boende i området att idrotta och motionera. Bland annat har idrottsförvaltningen bidragit till upprättande av ett utegym, avsatt tid i gymnastiksalen för fritidsgården och Östberga Community Center (verksamhet för unga vuxna) och i slutet av året bidragit till att det under 2017 ska erbjudas cirkusaktiviteter.

Arbetet med att tillgodose att ensamkommande flyktingungdomar får möjlighet till idrott och motion fortgår. Stockholmsidrotten fick våren 2016 ett ökat ansvar för uppdraget. Förvaltningen fortsätter att stödja föreningar i integrationsarbetet. Idrottsförvaltningen har arbetat för att tillgängliga halltider används till riktad verksamhet, till exempel för öppen ledarledd verksamhet och turneringar mellan stadens asylboenden. Stadens Asyl- och PUT boenden har bjödits in till lovaktiviteter, med syfte att skapa förutsättningar till integration.

I slutet av 2016 genomförde idrottsförvaltningen tillsammans med Stockholmsidrotten, socialförvaltningen, Kulturskolan och Migrationsverket en tjejmässa i Farsta sim- och idrottshall. Flickor 13-19 år med och utan utländsk bakgrund bjöds in till att prova på olika motionsformer, föreningsidrotter, kulturaktiviteter med mera.

Nya kontakter har knutits med samtal om samverkansformer på förskrivarsidan av Fysisk aktivitet på Recept, FaR för barn och ungdomar inom Stockholms läns landsting. Detta innefattar till exempel Överviktsenheten för barn och ungdomar på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Samarbetet med skolhälsoenheten på central- och lokal samordningsnivå består.

	Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel flickor i högsta-diet som är fysiskt aktiva	60 %			60 %	60 %		2016
	Andel pojkar i högsta-diet som är fysiskt aktiva	80 %			80 %	80 %		2016

	Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Samla förvaltningar och bolag som verkar/finns i ytterstadsområdena för att sprida information, hitta samarbeten med mera kring det idrottspolitiska programmet.	2016-01-01	2016-12-31	
	Samordna aktiviteter riktade till ensamkommande flyktingbarn och ungdomar i samarbete med föreningar.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungas rättigheter respekteras och nämnden lever upp till barnkonventionen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

I alla insatser som riktar sig till barn och unga genomsyras förvaltningens arbete av att barnperspektivet och barnens rättigheter tas tillvara. Medarbetarna får stöd i detta genom utbild-

ning och praktiska verktyg. Barn och ungas perspektiv och synpunkter tas tillvara i verksamheter som stöds av nämnden.

Analys

Förvaltningen har samarbetat med befintliga ungdomsråd i de yttre stadsdelarna. Frågorna som samarbetena har gällt kan betecknas som verksamhetsfrämjande snarare än strategiska. Förvaltningens insatser har varit att informera och vägleda i den kommunala organisationen samt att möta önskemål om att organisera aktiviteter i lämpliga lokaler.

Förvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram ett nytt program för barns rättigheter. Arbetet bedrivs av stadsdelsförvaltningarna samt rådet för mänskliga rättigheter och demokratiutveckling.

En barnkonsekvensanalys har genomförts på Hökarängsskolans grundsärskoleelever och resulterat i en ny öppen verksamhet i Farsta sim- och idrottshall. Vid planeringen för utvecklingen av Vårbergs IP har Skärholmens ungdomsråd varit delaktiga.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Utförda barnkonsekvensanalyser i samband med att nya idrottshallar och simhallar planeras och äldre renoveras	1 st				1 st		2016
 Utförda barnkonsekvensanalyser i samband med att nya verksamheter startar i sim- och idrottshallarna	1 st				1 st		2016

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Farsta sim- och idrottshall genomför en barnkonsekvensanalys på Hökarängsskolans grundsärskoleelever	2016-01-01	2016-12-31	
 Idrottsförvaltningen ska söka samverkan med utvalda stadsdelsförvaltningars ungdomsråd	2016-01-01	2016-12-31	

Analys

Förvaltningen har sökt kontakt med ett antal stadsdelsförvaltningar för att hitta samverkansmöjligheter med ungdomsråden. Samverkansarbetet har dock i de flesta fall uteblivit då ungdomsråden inte fått det genomslag som förväntades inför året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Under året har idrottsförvaltningen genomfört en omfattande trygghetsinventering av stadens samtliga motionsspår. Rapporten som ska presenteras våren 2017 visar att det finns stora variationer av statusen för de olika motionsspåren. En viktig del för att skapa en upplevelse av trygga spår är att det sker ett kontinuerligt arbete med slyröjning, märkning av spår och underhållsarbete både avseende underlag och belysning. Detta är något som varierar kraftigt i Stockholm.

Aktivitet		Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Idrottsnämnden ska genomföra en trygghetsöversyn av stadens utegym, motionsspår och idrottsanläggningar.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

I stadens utegym, motionsspår och idrottsanläggningar behöver ingen känna rädsla för hot och våld

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som besöker idrottsevenemang eller motionerar och idrottar i Stockholm kan göra det utan risk att bli utsatta för våld och utan att behöva uppleva otrygga miljöer. Medarbetarna har kunskap om hur våld kan förebyggas genom ett bra bemötande.

Analys

Idrottsnämnden ansvarar för det stadsövergripande arbetet med Program Supporter. Verksamheten som är ett nätverk med fältassistenter arbetar för att skapa trygghet för stadens ungdomar kring idrottsevenemang samt för att motverka att unga dras in i destruktiva supporterkultur. Under året har verksamhet bedrivits vid samtliga riskmatcher i Stockholm och i Solna (dit ungdomar boende i Stockholm förväntas komma). Totalt har Program Supporter under 2016 varit verksam vid 31 idrottsevenemang där fotbollen utgör majoriteten av arbetsinsatserna samt även vid matcher inom ishockey, basket och bandy. De insatser som varit återkommande vid evenemangen är stöd för alkohol-/drogpåverkade ungdomar, stöd och hjälp till ungdomar som upplever otrygghet samt stöd till vårdnadshavare. Under året har samarbetet med stadsledningskontorets säkerhetsenhet utvecklats genom informationsutbyte och genom gemensamt utvecklingsarbete för att förbättra arbetsförhållandena för medarbetare inom verksamheten före, under och efter riskmatcher. Under året har den positiva upplevelsen av att flickor visat ett större intresse för supporterkulturen lyfts fram, vilket framkommit via bloggar, podcast och på Tele2 Arena.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel riskmatcher där Program Supporters verksamhet närvarat	100 %				100 %		2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla och implementera en strategi för att utveckla kunskapen hos idrottsförvaltningens personal om att förebygga hot och våld	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till målet genom att arbeta för att tillgängliggöra fritidsverksamheter och idrotts-/motionsaktiviteter för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar. Nämnden ansvarar för samordningsarbetet av stadens fritidsutbud för barn och ungdomar med funktionsnedsättning genom Fritid för alla, utveckling av fritidsutbudet för vuxna boende på gruppboestad genom Fritidsutvecklarna samt för att möjliggöra för fler personer med funktionsnedsättning att kunna utöva idrott och motion.

Under året har idrottsnämnden bland annat fortsatt arbetet med Fritidsnätet som nu har en ny förbättrad plattform, deltagit i regionalt samverkansarbete för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta i fritidsaktiviteter samt genomfört utbildningar och seminarier för att sprida kunskaper om fritid för målgruppen. Nämnden har även fortsatt att tillgängliggöra den egna verksamheten i sim- och idrottshallarna genom att anpassa kursutbudet och genom att Träffstugan fortsatt utveckla sin idrottsverksamhet där aktiviteter bland annat kontinuerligt erbjudits i Beckomberga sim- och idrottshall.

Under året har nämnden försökt styra idrottsbonusprojekt att rikta sig mer till personer med funktionsnedsättning. Projekt för denna målgrupp behöver se till de hinder som finns för att målgruppen ska kunna delta. Att enbart starta en verksamhet är inte tillräckligt för att lyckas. Under året har nämnden kommunicerat behoven bland annat genom ett specifikt idrottsbonusseminarie för föreningar om personer med intellektuell funktionsnedsättning, deras hälsa, deras fritidssituation och hur föreningar kan arbeta för att överbrygga de hinder som finns för att delta i organiserade aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska se över idrottsbonusen i syfte att ta fram konkreta förändringsförslag för att öka aktivitet bland invånare med funktionsnedsättning.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens anläggningar och verksamheter är tillgängliga för stockholmare med funktionsnedsättning. Tillgången till fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning är god och alla ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Fler lågintensiva aktiviteter finns för vuxna boende i gruppbostad. Fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning känner till vilka fritidsaktiviteter de kan ägna sig åt.

Analys

Enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kommunerna utveckla och stödja kultur- och fritidsaktörer att erbjuda ett utbud för vuxna personer som bor i bostad med särskild service. I Stockholm har idrottsnämnden detta uppdrag.

Under året har förvaltningen slutfört en intervjustudie för att ta reda på vad kultur- och fritidsaktörer behöver göra för att nå de 70 procent (*Fritiden för personer i gruppbostad* av Elofsson/Lengheden) som står utanför det organiserade utbudet. Resultaten visar i korta drag att personer med en lindrig intellektuell funktionsnedsättning behöver egna aktiviteter som ligger närmare det ordinarie kultur- och fritidsutbudet men med pedagogiskt och personellt stöd. Resultaten visar också att äldre personer med måttlig till svår intellektuell funktionsnedsättning inte hittar aktiviteter som är tillräckligt anpassade efter deras behov.

Förvaltningen har under året ansökt om projektmedel från Digital förnyelse för att genomföra en ny lösning för att tillgängliggöra digital information om kultur- och fritidsutbudet via läsplattor till målgruppen. Beslut på ansökan förskjuts till början av 2017 då ansökan blev återremitterad.

Förvaltningen har genomfört en seminariedag ”Den fria tidens kvalitet i LSS-bostad” för personal på LSS-bostäder. Deltagarna på seminariet som bestod av personal, enhetschefer, kultur- och fritidsaktörer (totalt 113 personer) fick även träffa kultur- och fritidsaktörer i en mässa.

Under året har förvaltningen, tillsammans med studieförbund, undersökt möjligheterna att pedagogiskt stödja personer som bor i LSS-bostad att skapa föreningar för kultur- och fritidsverksamheter de önskar göra. Under 2017 ska förvaltningen försöka få fram ett eller två goda exempel genom pilotprojekt.

Idrottsnämnden ansvarar för det stadsövergripande nätverket Fritid för alla som syftar till att samordna stadens fritidsutbud för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Under året har ett arbete med att utveckla målbeskrivningar för nätverket och uppdragsbeskrivningar dess representanter påbörjats. Syftet med utvecklingsarbetet är att göra Fritid för alla-nätverket tydligare och effektivare samt därmed skapa bättre möjligheter för en meningsfull fritid för målgruppen.

Under 2016 har den länsövergripande hemsidan Fritidsnätet (www.fritidsnatet.se), som idrottsförvaltningen har huvudansvaret för, fått en ny förbättrad plattform. Förvaltningen har även arbetat med att skapa en hållbar, långsiktig lösning för hemsidans fortlevnad. Detta arbete ska slutföras under 2017.

Under året har förvaltningen låtit Sweco genomföra en inventering av tillgänglighet och frångänglighet av kommunens 21 fullstora idrottshallar. Förvaltningen har genom denna fastställt en generell nivå på till- och frångänglighet efter de krav staden har. Metoden att inventera och skatta nivån av tillgänglighet och frångänglighet kan framöver användas till övriga anläggningar. Den totala tillgängligheten på de 21 fullstora hallarna är till 55 procent uppnått och frångängligheten till 19 procent uppfyllt i de publika utrymmena.

Personal i stadens simhallar har under en längre tid utbildats för att bli tryggare i att ta emot personer som har en funktionsnedsättning. I gymmen är maskinparken anpassad för att möjliggöra träning för personer med rörelsebegränsning. Under året har styrke- och vattengympa-kurser utökats och MåBra-kurser för boende i gruppboende har genomförts i ytterligare en stadsdel.

Under året har stor vikt lagts vid att samverka inom staden (med habiliteringen, RH-skolor, fritidsgårdar med flera). För att sprida information har det tagits fram en film som visar hur ett besök i simhallen går till, hur gymmen ser ut och som ger svar på vanliga frågor.

Två öppna ledarledda verksamheter för barn från 10 år har tillkommit i Farsta- och Skärholmens sim- och idrottshall. Verksamheterna är välbesökta vilket tyder på att ett behov av aktiviteten finns, både ur tränings- och social aspekt. Ett gott exempel är en deltagande pojke som till en början var tyst och tillbakadragen men som innan terminen var slut i december började prata med sina nya kompisar och nu har gott självförtroende.

Under fyra sommarveckor genomförde Träffstugan en "Summercamp" för barn och unga med funktionsnedsättning i Beckomberga sim- och idrottshall. Aktiviteten lyckades nå en bred målgrupp (både vad det gällde ålder, kön och funktionsnedsättning), vilket var en av målsättningarna. Utvärderingen (från deltagare, assistenter/ledsagare och egen personal) är odelat positiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal öppna idrottsverksamheter för barn och ungdomar från 10 år med funktionsnedsättning som ska öppnas under året	2 st				2 st		2016

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Erbjuder praktikplats, anställning eller sommarjobb för personer med funktionsnedsättning	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Genomföra ett seminarium för fritids-, hälso- och kulturombud från LSS-bostäder	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Genomföra seminarium om resultaten från tidsbudgetstudien "Fritiden för personer i gruppbostad" för kultur- och fritidsaktörer	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Genomföra seminarium om utveckling av Fritid för alla	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Informera kultur- och fritidsaktörer om hur verksamheter kan anpassas för att nå personer som bor i gruppbostad som står helt utanför det organiserade kultur- och fritidsutbudet	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Medverka i minfritid.nu-mässa i Sollentuna	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Sammanställa hur till- och frångängligheten är tillgodosedd i stadens fullstora hallar i förhållande till generell nivå och särskilda satsningar	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Ta fram tydligare målbeskrivningar för Fritid för alla för berörda parter	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Tillämpningen av skyltprogrammet ska ses över	2016-01-01	2016-12-31	
✓ Utveckla samarbetet med Kulturskolan inom förvaltningens kursverksamhet för stockholmare med funktionsnedsättning	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

● Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden strävar efter att alla besökare i stadens idrottsanläggningar ska känna att de får ett gott bemötande. I årets kundundersökning visar det sig att nämndens arbete med bemötande gett effekt då kunderna ger goda betyg gällande personalens servicevilja och bemötande.

För att öka inflytandet på stadens idrotts- och motionsverksamhet deltar nämnden i vissa av de medborgardialoger som genomförs av stadsdelsnämnderna.

Nämndmål:

Stockholmarna har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna i staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna i staden har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna, vilket har lett till ökad fysisk aktivitet.

Analys

Idrottsförvaltningen har under året aktivt medverkat i arbetet med lokala utvecklingsplaner framför allt i stadsdelsförvaltningarna Spånga-Tensta, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Farsta. Förvaltningen har deltagit i de medborgardialoger där idrott, motion eller fritid varit frågor på dialogerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal samverkanskontakter med stadsdelsförvaltningarnas ungdomsråd	2 st				3 st		2016
Analys Förvaltningen har sökt kontakt med ett antal stadsdelsförvaltningar för att hitta samverkansmöjligheter med ungdomsråden. Samverkansarbetet har dock i de flesta fall uteblivit då ungdomsråden inte fått det genomslag som förväntades inför året.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Idrottsförvaltningen ska under året söka samverkan med stadsdelsförvaltningarnas ungdomsråd	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Förvaltningen har sökt kontakt med ett antal stadsdelsförvaltningar för att hitta samverkansmöjligheter med ungdomsråden. Samverkansarbetet har dock i de flesta fall uteblivit då ungdomsråden inte fått det genomslag som förväntades inför året.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden följer stadens program för upphandling och inköp för att kunna utveckla och ställa relevanta krav i samband med upphandlingar. Nämndens mål med upphandling är bland annat att bidra till hållbar utveckling i staden genom att ställa miljökrav och ta hänsyn till den sociala hållbarheten.

Nämnden har fortsatt översynen av möjligheten att ingå partnerskapsavtal med idrottsför-

eningar enligt modellen för idéburet offentligt partnerskap när föremålet för partnerskapet kretsar runt en idrottsplats. Nämnden har ännu inte avslutat utredningen.

Arbetet med ramavtalsupphandlingar för de varor och tjänster som nämnden behöver har fortsatt under året. Med anledning av den nya gränsdragningen gentemot fastighetsnämnden har emellertid idrottsnämndens behov av ramavtal för fastighetsanknutna arbeten minskat och detta har givetvis delvis påverkat nämndens inriktning i ramavtalsarbetet.

För att öka andelen elektroniska inköp har idrottsnämnden under året genomfört olika utbildningsinsatser. Uppföljning av systemutnyttjandet har gjorts kontinuerligt och återkoppling har skett till de enheter som gjort inköp av de leverantörer som finns upplagda i systemet. Systemutnyttjandet har dock varit högre än vad uppföljningsrapporterna visat. Idrottsförvaltningen beställer stora kvantiteter arbetskläder och många av de artiklar som köps in finns inte tillgängliga i e-handelssystemet. Det gäller framför allt specialkläder såsom vådräcker, badkläder och shorts som används i verksamheten. Kläderna beställs då på annat sätt men från leverantörer som är anslutna till e-handeln vilket resulterat i att köpen i uppföljningsrapporterna registreras som köp utanför systemet. Utfallet har därför blivit lägre än periodens mål. I juni-augusti räknades siffrorna om manuellt och köpen för de artiklar som inte fanns tillgängliga i systemet togs bort ur rapporten. I juni uppnåddes då ett systemutnyttjande på 48,9 % (42,6 enligt rapporten), i juli 70,7 % (64,7) och i augusti 84,6 % (38,9). Nämnden ska under 2017 fortsätta med systematisk uppföljning på inköpen samt genomföra utbildningsinsatser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp	46 %				60 %	Tas fram av nämnden	VB 2016
Analys Idrottsförvaltningen beställer stora kvantiteter arbetskläder och många av de artiklar som köps in finns inte tillgängliga i e-handelssystemet. Kläderna beställs då på annat sätt men från leverantörer som är anslutna till e-handeln vilket resulterar i att köpen i uppföljningsrapporterna registreras som köp utanför systemet. Utfallet har därför blivit lägre än periodens mål.							

Nämndmål:

Upphandlingar är kvalitetssäkrade och genomförs med beaktande av social och ekologisk hållbarhet

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer stadens program för upphandling och inköp och har tagit fram en ny indikator som bland annat ska bidra till att målen i stadens såväl som nämndens miljöprogram uppnås. Indikatorn "Andel upphandlingar där krav ställs på att om förvaltningen så begär ska leverantören lämna en förteckning i elektronisk form över de kemikalier och andra miljöpåverkande ämnen som förekommer i varan/tjänsten/byggentreprenaden" har tagits fram av för-

valtningen. Den nya indikatorn har lagts in i verksamhetsplanen för 2017.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Ta fram en indikator för nämndmålet	2016-01-01	2016-12-31	

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Sammanfattning

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 8,4 mnkr, vilket inrymmer ett underskott om 1,3 mnkr för självkostnadshyror till fastighetskontoret. Viss osäkerhet har inrymts i prognoserna för energikostnader, intäkter för planhyror samt intäkter för sim- och idrottshallarna avseende årets sista månader. Till följd av denna osäkerhet reserverades budgetmedel på kostnadssidan. Bokslutet för nämnda intäkter innebar inga större skillnader jämfört med prognoserna, vilket medförde att avsatta budgetmedel inte behövde användas. Medel avsattes även för ett par större förväntade kostnader som inte realiserades. Därutöver fick nämnden ett tidigare okänt budgettillägg om 5,0 mnkr för utbildnings- och utvecklingsinsatser (nyanlända och asylsökande) i oktober som inte hann förbrukas.

Tabellen nedan visar bokslut 2015, prognos i tertialrapport 1 och 2, justerad budget 2016, bokslut 2016 samt avvikelse jämfört med budget per intäkts- och kostnadsslag.

Mnkr	Bokslut 2015	T1 progn. 2016	T2 progn. 2016	Just budget 2016	Bokslut 2016	Av- vikelse
Personal	226,6	231,0	232,0	231,0	229,6	1,4
El/va/värme	76,2	79,0	79,0	79,0	78,8	0,2
Lokal- och markhyror	291,7	313,3	313,0	316,1	311,7	4,4
Föreningsstöd	64,3	65,6	64,6	65,6	70,0	-4,4
Fastighetsdrift och underhåll	37,0	38,7	38,7	38,7	38,1	0,6
Övrigt	127,6	134,8	126,6	136,6	127,8	8,8
Kapitalkostnader	25,3	27,6	27,1	27,6	27,5	0,1
Summa kostnader	848,7	890,0	881,0	894,6	883,5	11,1
Försäljning sim- o idrottshallar	139,8	131,2	131,8	133,2	131,7	-1,5
Tillfälliga lokalupplåtelser (planhyror)	97,1	102,2	97,2	102,2	99,0	-3,2
Hyses- och arrende intäkter	23,7	30,4	24,4	30,4	22,1	-8,3
Övrigt	19,5	15,5	16,4	10,3	20,6	10,3
Summa intäkter	280,1	279,3	269,8	276,1	273,4	-2,7
Netto	568,6	610,7	611,2	618,5	610,1	8,4

Jämfört med 2015 har kostnaderna ökat med 34,8 mnkr och intäkterna minskat med 6,7 mnkr totalt. Kostnaderna för hyror och föreningsstöd är de kostnader som ökat mest. Intäkterna har minskat med 6,7 mnkr totalt vilket främst beror på minskade intäkter för sim- och idrottshallarnas försäljning.

Jämfört med budget redovisas ett överskott för kostnaderna om totalt 11,1 mnkr, vilket främst beror på ovan angivna orsaker, men även på överskott för hyreskostnader och båtsport, där intäkter för arrendeavgifter använts till investeringar. Detta är även den största orsaken till redovisat underskott om 2,7 mnkr totalt för intäkterna.

Kostnaderna har ökat med 2,5 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2, trots att avsatta medel för oförutsedda händelser inte behövde användas. Detta beror på att extra utbildningsinsatser, inköp, förberedelser/utredning inför att anlägga ett konstsnöspår i Ågesta samt latrintömningsstationer gjorts i slutet av året eftersom budgetutrymme fanns. Till störst del har detta skett inom driftavdelningen, vilket till stor del förklarar avdelningens underskott jämfört med budget. Därutöver har även extra medel tillförts föreningsstödet.

Förvaltningen ska se över uppföljningsrutinerna i syfte att förbättra prognossäkerheten 2017.

En specifikation av utfall och avvikelser per avdelning/enhet redovisas i *bilaga 2*. I kommande avsnitt kommenteras budgetavvikelser samt förändring jämfört med bokslut 2015 och prognos i tertialrapport 2 per kostnads- och intäktsslag mer utförligt.

Personalkostnader

Redovisade kostnader 2016 uppgår till 229,6 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 1,4 mnkr. Överskottet återfinns främst hos avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd och beror på vakanser under året.

Jämfört med bokslut 2015 har kostnaderna ökat med 3,0 mnkr. Kostnaden för årets lönerevision uppskattas till cirka 5,5 mnkr. Detta innebär att i övrigt har personalkostnaderna minskat 2016, vilket främst beror på att GIH-badet, Forsgrénsska badet samt Liljeholmsbadet varit stängda från och med sommaren.

Energikostnader

Redovisade kostnader 2016 i bokslut är 0,2 mnkr lägre än budget och prognosen i tertialrapport 2. Jämfört med bokslut 2015 har kostnaderna ökat med 2,6 mnkr, vilket främst beror på ökade kostnader för fjärrvärme.

Fastighetsunderhåll och fastighetsdrift

Bokförda kostnader för fastighetsunderhåll 2016 uppgår till 26,4 mnkr, vilket är ett underskott med 1,1 mnkr jämfört med budget. Detta beror främst på ökade kostnader för felavhjälpande underhåll på tekniska installationer samt kylanläggningar. Det planerade underhållet har minskat något då några projekt har förskjutits. Jämfört med bokslut 2015 har fastighetsunderhållet ökat med 2,2 mnkr. Se även redovisning i *bilaga 3*.

Bokslutet 2016 för fastighetsdrift och teknisk tillsyn uppgår till 11,7 mnkr, vilket är ett överskott med 1,7 mnkr jämfört med budget 2016. Detta beror främst på minskade kostnader för teknisk tillsyn. Kostnaderna för fastighetsdrift har minskat något i bokslutet, och detta beror på kostnader som har upptagits i budget gällande Forsgrénsska badet samt Liljeholmsbadet. Jämfört med bokslut 2015 har kostnaderna för fastighetsdrift och teknisk tillsyn minskat med

1,1 mnkr.

Hyreskostnader

Hyreskostnaderna för nämnden uppgår 2016 totalt till 311,7 mnkr. Jämfört med budget 2016 innebär detta ett överskott med 4,4 mnkr och jämfört med bokslut 2015 har hyreskostnaderna ökat med 20,0 mnkr. Självkostnadshyrorna till fastighetsnämnden uppgår till 260,6 mnkr i bokslut 2016 och detta innebär ett underskott med 1,3 mnkr jämfört med budget. Jämfört med bokslut 2015 har självkostnadshyrorna ökat med 20,1 mnkr. Hyreskostnaden i bokslut 2016 för Forsgrénsska badet innebär ett överskott om 2,6 mnkr jämfört med budget 2016 på grund av stängning inför upprustning, men i budgeten beräknades hyreskostnaden för ett helår. Sjöstadshallen redovisar 5,4 mnkr i bokslut, vilket följer budget. Hyreskostnaderna hos övriga hyresvärdar uppgår i bokslut till 28,5 mnkr, vilket är ett överskott med 2,0 mnkr jämfört med budget 2016. Detta beror främst på hyreskostnaden för Olympen arena, som budgeterades för helår men stängdes för rivning sommaren 2016. Jämfört med bokslut 2015 har hyreskostnaderna till övriga hyresvärdar ökat med 1,7 mnkr, vilket beror på Kronobergsbadet som var stängt för renovering under 2015.

Hyreskostnaderna inom båtporten har ökat med 0,1 mnkr 2016 jämfört med 2015 och ett överskott jämfört med budget om 0,1 mnkr redovisas.

Hyreskostnaderna för Hovet blev 0,3 mnkr lägre än budget och 0,2 mnkr lägre än prognosen i tertialrapport 2.

För skolersättning redovisas ett överskott jämfört med budget om 1,5 mnkr, ingen avvikelse redovisas jämfört med prognosen i T2 eller bokslut 2015. Avvikelsen jämfört med budget beror till viss del på att installationer av nya kortlås inte gett full effekt ännu, vilket även innebär att ett underskott redovisas för intäkterna.

I tabellen nedan redovisas totala hyreskostnader i bokslut 2016 jämfört med justerad budget 2016, prognos i tertialrapport 2016 och bokslut 2015.

Mnkr	Bokslut 2015	T2 2016	Justerad budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse
Självkostnadshyror FN	240,5	262,0	259,3	260,6	-1,3
Hyror FN (Forsgrénsska, Sjöstadshallen)	11,1	8,7	11,3	8,7	2,6
Övriga förhyrda verksamhetslokaler	26,8	27,3	30,5	28,5	2,0
Förvaltningskontoret	3,7	4,2	4,5	4,5	0,0
Övrigt	9,6	10,8	10,5	9,4	1,1
Hyror totalt	291,7	313,0	316,1	311,7	4,4

Kapitalkostnader

I bokslutet 2016 uppgår kostnaderna för avskrivningar och ränta till 27,5 mnkr, vilket innebär en ökning med 2,5 mnkr mot bokslut 2015. Detta beror främst på införandet av komponentredovisning år 2015. Nämndens budget för kapitalkostnader uppgick under året till 27,6 mnkr.

Föreningsstöd och övriga kostnader

Redovisade kostnader 2016 för föreningsstöd uppgår till 70,0 mnkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget om 4,4 mnkr. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna ökat med 5,4 mnkr. Dessa ökningar beror på extra utbetalningar av medlemsaktivitetsbidrag under senare delen av året då det visade sig att budgetutrymme fanns. Jämfört med bokslut 2015 har kostnaden ökat med 5,7 mnkr och beror på övriga föreningsbidrag.

För övriga kostnader redovisas ett överskott om 8,8 mnkr jämfört med budget, vilket som tidigare nämnts beror på att avsatta medel för oförutsedda händelser inte använts. I denna post återfinns också de 5 mnkr som nämnden fick i budgettillägg i oktober 2016. Jämfört med bokslut 2015 har kostnaderna ökat med 0,2 mnkr och jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna ökat med 1,2 mnkr. Ökningen jämfört med prognosen i tertialrapport 2 beror främst på ökade kostnader inom driftavdelningen till följd av extra inköp.

Sim- och idrottshallarnas försäljning

Ett underskott om 1,5 mnkr jämfört med budget redovisas för 2016, vilket främst beror på mindre intäkter än beräknat för Eriksdalsbadet, framför allt under årets första månader. Flera anläggningar uppvisar ett överskott. Störst överskott redovisas för Västertorps sim- och idrottshall samt Farsta sim- och idrottshall.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 innebär bokslutet endast en marginell minskning om 0,1 mnkr.

Redovisade intäkter 2016 för sim- och idrottshallarnas försäljning uppgår till 131,7 mnkr, vilket innebär en minskning med 8,1 mnkr jämfört med bokslut 2015. Minskningen avser främst minskade intäkter om 10,0 mnkr för försäljning av kort (engångs-, rabatt- och hel-/halvårskort) hos stängda anläggningar (Åkeshovs sim- och idrottshall, Forsgrénsska badet, GIH-badet samt Liljeholmsbadet). Övriga större förändringar är att intäkterna för försäljning av kort på Eriksdalsbadet minskat med 3,1 mnkr jämfört med 2015 samtidigt som intäkterna för Kronobergsbadet (stängt 2015) ökat med 4,6 mnkr. Intäkterna för simskola och kurser har endast minskat med 0,7 mnkr jämfört med 2015.

Nedanstående tabell visar försäljningen av års- och halvårskort 2015 och 2016 samt förändringen mellan åren.

	<i>Försäljning (antal)</i>		<i>Förändring</i>	
	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>Antal</i>	<i>%</i>
Beckomberga sim- och idrottshall	0	84	84	100%
Eriksdalsbadet	9 881	9 773	-108	-1%
Farsta sim- och idrottshall	2 515	2 716	201	8%
Forsgrénska badet	3 941	1 172	-2 769	-70%
GIH-badet	797	173	-624	-78%
Husbybadet	1 895	1 894	-1	0%
Kampementsbadet	40	20	-20	-50%
Kronobergsbadet	290	1 395	1 105	100%
Liljeholmsbadet	168	91	-77	-46%
Nälstabadet	13	16	3	23%
Sandsborgsbadet	500	505	5	1%
Skärholmens sim- och idrottshall	2 517	2 464	-53	-2%
Tensta sim- och idrottshall	1 797	1 657	-140	-8%
Vällingby sim- och idrottshall	2 856	2 901	45	2%
Västertorps sim- och idrottshall	3 591	3 707	116	3%
Åkeshovs sim- och idrottshall	262	0	-262	-100%
Totalt	31 063	28 568	-2 495	-8,0%

Intäkter för planhyror

Redovisade intäkter uppgår till 131,7 mnkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget om 3,2 mnkr, vilket beror på lägre intäkter för skolgymnastiksalar, Bredängsbadet samt evenemang.

Jämfört med bokslut 2015 har intäkterna ökat med 1,9 mnkr, vilket främst beror på nya idrottshallar.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 1,8 mnkr på grund av ökade intäkter för idrottsplatser, idrottshallar samt Eriksdalsbadet.

Hyes- och arrendeintäkter

Hyesintäkterna uppgår till 16,3 mnkr, vilket innebär ett underskott med 0,2 mnkr jämfört med budget 2016. Detta beror på sänkta hyresintäkter för hyresgäster i Åkeshovs sim- och idrottshall på grund av stängningen inför upprustning. Jämfört med bokslut 2015 har hyresintäkterna minskat med 0,6 mnkr.

Redovisade arrendeintäkter för båtsport 2016 uppgår till 5,8 mnkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget om 8,1 mnkr. Detta förklaras delvis av att 4,3 mnkr av erhållna avgifter använts till investeringar. Resterande underskott beror på att det nya taxsystemet inte fått full effekt ännu eftersom nya avtal tecknas allt eftersom. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna inom båtsporten minskat med 2,4 mnkr och jämfört med bokslut 2015 med 0,9 mnkr.

Övriga intäkter

Redovisade intäkter 2016 uppgår till 20,6 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 10,3 mnkr, vilket främst återfinns inom driftavdelningen och framför allt inom friluftsenheten. Jämfört med bokslut 2015 har intäkterna ökat med 1,1 mnkr och jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 4,2 mnkr. Även störst del av den ökningen återfinns hos driftavdelningen.

Särskilda satsningar

I kommunfullmäktiges budget för 2016 ingick flera särskilda satsningar. Idrottsnämnden skulle enligt anvisningarna i tertialrapporter och verksamhetsberättelse redogöra för såväl det ekonomiska som det verksamhetsmässiga utfallet för två av de särskilda satsningarna. Detta gäller jämlikt idrottande (ytterstadssatsning) om 15,0 mnkr och åtgärder inom ramen för medborgardialoger som initierats av stadsdelsnämnderna i ytterstaden om 2,0 mnkr.

Eftersom upparbetade kostnader för ovanstående är integrerade i ordinarie verksamhet har det varit svårt att särredovisa dem i ekonomisystemet. Vissa kostnader, framför allt personalkostnader, har därför fördelats schablonmässigt.

Både centralt på förvaltningen och ute i de olika verksamheterna avsätter många medarbetare och chefer en stor del av sin arbetstid till samordningsinsatser och samverkan med till exempel stadsdelsförvaltningar, skolor och lokala föreningar i ytterstadsområdena. Extra satsningar görs också inom föreningsstödet.

Totalt uppgår bokförda kostnader för ytterstadssatsningar till 17,4 mnkr 2016. Dessa inrymmer även kostnader som uppstått som en följd av samarbete med stadsdelar. Det har inte varit möjligt att separera kostnaderna från varandra i bokföringen. Personalkostnader utgör den större delen av redovisade kostnader, framför allt inom driftavdelningen där kostnaderna är högst inom enheterna hallar sydväst och hallar västerort.

Investeringar

Maskiner, inventarier och friluftsverksamhet

Idrottsnämndens investeringsbudget 2016 för inventarier, maskiner och friluft uppgår till 32,0 mnkr. I bokslut 2016 uppgår investeringsutgifterna till 24,9 mnkr, vilket innebär ett överskott om 7,1 mnkr. Förvaltningen föreslår att idrottsnämnden begär en budgetjustering om 5,0 mnkr avseende genomförande av motionsspår i Lövsta.

Nämndens investeringar fördelas enligt följande:

<i>Mnkr</i>	Justerat VP 2016	Bokförd nettokostnad	Avvikelse
Anläggningsskyltar	0,5	0,4	0,1
Arbetsplatsåtgärder	0,1	0,0	0,1
Friluftsområden och båtsport	9,0	3,5	5,5
Förvaltningskontoret	0,1	0,0	0,1
Inventarier	9,5	8,7	0,8
Inventarier nya konstgräsplaner	0,8	1,1	-0,4
Maskiner	9,0	9,5	-0,5
Miljöinvesteringar	0,3	0,0	0,3
Säkerhetsåtgärder	2,0	1,8	0,2
Reserv oförutsett	0,8	0,0	0,8
Summa investeringar	32,0	24,9	7,1

Investeringarna avser, förutom maskiner och inventarier till idrottsdriften, satsningar på friluftsanläggningar, anläggningsskyltar och investeringar i säkerhet såsom nyckelskåp, uppgraderingar av inbrottslarm, brandlarmsutbyggnader samt olycksfallslarm. Även satsningen ”Snö för alla” ingår i investeringsanslaget.

För anslagen till maskiner har inköp av kompakttraktorer gjorts till Stadion, Hässelby IP samt Stora Mossens IP. Redskapsbärare har köpts in till ett områdeslag samt Farsta IP och ismaskiner har köpts in till Östermalms IP samt Sättra IP. Bottensug och skurmaskiner har köpts in till flera anläggningar.

Inom inventarieanslagen avsåg de största satsningarna inköp av Safepay-maskiner till Eriksdalsbadet, Nälstabadet och Vällingby sim- och idrottshall, inventarier till den nya läktaren på Grimsta IP, videotavla till Eriksdalshallen, bandysarg med mål och nät till Östermalms IP, avbytarbås och sekretariat till Gubbängens IP, fristående golv till Åkeshovs gymnastikhall. På Skarpnäcks sportfält har en satsning på cricket gjorts som också ingår i inventarieanslagen. Investeringar i inventarier till konstgräsplaner har gjorts med totalt 1,1 mnkr.

När det gäller säkerhetsåtgärder, har det installerats olycksfallslarm i Skärholmens och Västertorps sim- och idrottshallar och Eriksdalsbadet har utrustats med övervakningskameror. På Östermalms IP och i Hässelbyhallen har det installerats och uppgraderats brandlarm och inbrottslarm, samt i Hässelbyhallen även ett utrymningslarm. Stora Mossens IP har fått ett lås- och passagesystem.

Inom friluftsen har två nya utegym färdigställt på Stora Mossens IP och vid Brunnsvikens kanotklubb har ett landfäste och ponton uppförts. Anläggning av latrintömningsstationer har påbörjats i Hundudden och Eriksdal. Dessa projekt avslutas under 2017. Projektet för motionsspår i Lövsta skulle ha påbörjats 2016, men skjuts upp till 2017 på grund av att det tog längre tid att få tillstånd än beräknat. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering om 5,0 mnkr för Lövsta motionsspår.

Investeringar i fastighetsunderhåll

Nämndens budget för investeringar i fastighetsunderhåll, inklusive friluftsanläggningar, uppgår till 16,4 mnkr av den totala budgeten för investeringar.

Tabellen nedan visar justerad budget 2016, bokslut 2016 samt avvikelse per anläggning/kategori.

<i>Mnkr</i>	Justerad budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse
Sim- och idrottshallar	3,8	5,1	-1,3
Idrottshallar	4,3	1,8	2,5
Idrottsplatser inkl bollplaner	5,5	5,3	0,2
Bassängbad	0,1	0,5	-0,4
Ridanläggningar	0,7	0,5	0,2
Friluft	0,4	0,7	-0,3
Övriga anläggningar	0,2	0,4	-0,2
Gemensamt	1,5	0,0	1,5
Summa investeringar	16,4	14,3	2,1

I bokslutet uppgår investeringsutgifterna för fastighetsunderhåll till 14,3 mnkr, vilket innebär ett överskott om 2,1 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på budgeterade investeringar som har utgått, främst planerade underhållsinvesteringar i Gubbängshallen som utgick på grund av att utförligare utredningar behövdes inför eventuell upprustning.

De största investeringarna som har genomförts under året i sim- och idrottshallar är sol-skyddsgardiner och inkoppling av reglercentral med dynamiskt ECO-mode i Eriksdalsbadet, nya sportgolv till Högdalens sim- och idrottshall, Hässelbyhallen, Gärdeshallen samt Sjöstadshallen. Det har även gjorts investeringar i golv och duschutrymmen i Västertorps sim- och idrottshall samt oljning och lackning av simhallstak i Tensta sim- och idrottshall.

På idrottsplatser var de största underhållsinvesteringarna som genomfördes under året målning av smidesstaket på Stadion samt renovering av friidrottsytor på Stora Mossens IP. Investeringar i kylanläggningar har gjorts på Stora Mossens IP, Spånga IP, Husby ishall, Kärrtorps IP, Farsta IP, Eriksdals BP samt Zinkensdamms IP.

I Högdalens skatepark har slipning av betongytor genomförts och inom friluftanläggningarna har renovering av en anläggning på Smedslätten utförts.

Idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget

Fastighetsnämndens budget 2016 uppgick till 608,0 mnkr, inklusive en utökad investeringsplan om 223,0 mnkr.

Tabellen nedan visar en sammanställning av fastighetsnämndens idrottsinvesteringar under 2016.

<i>Utgifter, mnkr</i>	<i>VP 2016</i>	<i>Bokslut 2016</i>	<i>Avvikelse</i>
Sim- och idrottshallar	158,4	126,0	32,4
Idrottsplatser och bollplaner	178,8	180,1	-1,3
Ridanläggningar	1,0	6,0	-5,0
Övriga anläggningar	41,1	3,7	37,4
Diverse anläggningar/ofördelat	5,7	28,6	-22,9
Summa utgifter	385,0	344,4	40,6
<i>Utökad investeringsplan</i>			
Bagarmossens BP	13,0	9,4	3,6
Åkeshovs sim- och idrottshall	210,0	142,2	67,8
Grimsta IP	0,0	32,4	-32,4
Enkla hallar	0,0	21,3	-21,3
Totalt	608,0	549,7	58,3

Totalt uppgår fastighetsnämndens investeringar i idrottsanläggningar till 549,7 mnkr i bokslut 2016, vilket är 49,1 mnkr lägre än prognos i tertialrapport 2. Jämfört med VP 2016 har redovisade investeringar minskat med 40,6 mnkr.

När det gäller sim- och idrottshallar redovisas 32,4 mnkr lägre utfall i bokslut jämfört med VP 2016. Renoveringen av Åkeshovs sim- och idrottshall har påbörjats under året och i samband med detta upptäcktes behov av ytterligare renovering i idrottshallen, vilket ger ett ökat utfall i bokslut, samtidigt som upprustningen av simhallen är framskjuten i tid. Upprustningen i Forsgrénska badet pågår och inget utfall redovisas i bokslut, men projektet har en prognos om 30,0 mnkr i VP 2016. Prognosen/utfall blev lägre för Forsgrénska badet på grund av förskjutning i genomförandet. Högdalens sim- och idrottshall har en budget om 34,0 mnkr i VP 2016 men renoveringen av vattenreningen har senarelagts i avvaktan på att avtalet med entreprenören Actic Sverige AB upphör och i bokslutet redovisas 1,1 mnkr i utfall.

Investeringar i idrottsplaner och bollplaner är 1,3 mnkr högre i utfall bokslut 2016 jämfört med VP 2016. På Stora Mossens IP har det utförts investeringar som ger ett utfall i bokslutet med 5,4 mnkr som inte finns upptagna i VP 2016. Gubbängens IP har fått en ispist redan i år, vilket inte fanns upptaget i VP 2016 och ger en ökad utgift om 19,9 mnkr i bokslut. Däremot redovisas ett lägre utfall i bokslut om 17,8 mnkr avseende anpassning till allsvensk damfotboll på Hammarby IP. Även konstgräsplanen på Vällingby BP redovisar ett lägre utfall i bokslut jämfört med VP.

När det gäller ridanläggningar är utfallet i bokslut 6,0 mnkr högre än redovisat i VP 2016, då det har installerats brandlarm i flera ridanläggningar vilket inte var planerat i VP.

När det gäller utomhusbaden, redovisas ett lägre utfall i bokslut jämfört med VP, då upprustningen av Älvsjöbadets vattenrening samt projektet för ett nytt utomhusbad på Järnafältet har blivit förskjutna i tid.

En sammanställning av fastighetsnämndens bokslut jämfört med VP 2016 redovisas i *bilaga 4*.

Sett ur ett genusperspektiv fördelar sig investeringsmedlen för nya anläggningar på 54 procent till pojkarna och 46 procent till flickorna, utifrån bokförda utgifter för nyinvesteringar 2016. Detta beror till stor del på de konstgräsplaner som genomförts/planerats under 2016, där könsfördelningen beräknas till cirka 75 procent pojkar/män och 25 procent flickor/kvinnor. Upprustningar i simhallar gör att fördelningen jämnar ut sig till flickornas förmån. Reinvesteringarna är mer jämnt fördelade mellan könen, till stor del beroende på de upprustningar av ett antal simhallar och idrottshallar som genomförts och planerats, samt anpassningen till allsvensk damfotboll på Hammarby IP. Reinvesteringarna fördelas med 51 procent pojkar/män och 49 procent flickor/kvinnor utifrån bokförda utgifter för reinvesteringar 2016.

Ombudgeteringar

I redovisat överskott för investeringar ingår ett överskott om 5,0 mnkr för ett motionsspår i Lövsta. Projektet har blivit försenat beroende på att det tog längre tid att få tillstånd än beräknat och arbetet kommer därför inledas under 2017 istället. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering om 5,0 mnkr för detta, vilket aviserades i samband med verksamhetsplan för 2017.

Analys av balansräkning

Tabellen nedan visar balansräkning 2015, balansräkning 2016 samt förändring mellan åren.

mnkr	31/12 2015	31/12 2016	Ändr.
1 Tillgångar	217,9	230,0	12,1
<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>164,7</i>	<i>183,3</i>	<i>18,6</i>
11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	88,2	106,2	18,0
12 Maskiner och inventarier	76,5	77,1	0,6
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>53,2</i>	<i>46,8</i>	<i>-6,5</i>
14 Varulager	1,0	1,1	0,1
15 Kundfordringar	21,0	17,7	-3,4
16 Diverse kortfristiga fordringar	0,1	0,0	-0,1
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	31,0	27,9	-3,1
19 Kassa och Bank	0,1	0,1	0,0
2 Skulder och Eget kapital	217,9	230,0	12,1
<i>Eget kapital</i>	<i>91,6</i>	<i>89,6</i>	<i>-2,0</i>
20 Eget kapital	91,6	89,6	-2,0
<i>Kortfristiga skulder</i>	<i>126,3</i>	<i>136,1</i>	<i>9,9</i>
23 Långfristiga skulder	0,0	4,3	4,3
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,0	0,1	0,0
25 Leverantörsskulder	79,5	94,1	14,7
26 Moms och särskilda punktskatter	0,0	0,0	0,0
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46,8	41,9	-4,8

Kommentarer till balansräkningen

11 + 12 Anläggningstillgångarna har totalt sett ökat med 20 procent i jämförelse med föregående år beroende på ökad investeringsvolym det senaste året.

14. Ny värdering av varulager har gjorts efter inventering 31/12 2016.

15. Kundfordringarna har minskat med 3,4 mnkr och uppgår till 17,7 mnkr. De interna kundfordringarna har minskat med 2,0 mnkr främst beroende på en faktura av engångskaraktär som är fakturerad sent på året. De externa har minskat med 0,1 mnkr. Värdering kundfordringar har ökat med 1,3. Ökningen avser fakturor som är under utredning samt att avbetalningsplaner upprättats med föreningar.

17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 3,1 mnkr. Förutbetalda kostnader har minskat med 5,7 mnkr. 2,4 avser Liljeholmshallarna, 0,8 avser hyra till Olympen som revs 2016 och 1,4 avser interna hyror mot FSK. Upplupna intäkter har ökat med 2,6 mnkr och avser främst dubbeldebiterad hyra för Vintervikshallen som ska faktureras till FSK 2017.

20. Minskning avser förändring av årets resultat.

25. Leverantörsskulder har ökat med 14,7 mnkr. Externa leverantörsskulder har ökat med 0,2 mnkr. Leverantörsskulder mot stadens bolag har ökat med 0,5. Interna leverantörsskulder har ökat med 14,0 mnkr främst beroende på att hyresfakturor från fastighetskontoret fakturerats i slutet på 2016.

29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 4,8 mnkr. Upplupna kostnader har minskat med 3,4 mnkr. Minskningen avser uppbokning av lön och PF med 0,5 mnkr, 1,6 mnkr avser hyror från fastighetskontoret samt minskning av uppbokning avseende investering. Förutbetalda intäkter har minskat med 1,4 mnkr. Främst beroende på att registreringsavgiften har tagits bort från år 2017.

Nedskrivning av fordringar

Förvaltningen har nedskrivit fordringar till ett belopp om 38 652 kronor enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning.

Synpunkter och klagomål

Under 2016 har 698 inkomna synpunkter och klagomål registrerats hos förvaltningen, att jämföra med 656 föregående år, en ökning med 6 %. I bristande underhåll ingår även städning. Kategorin övrigt uppgår till 35 procent och innehåller önskemål, synpunkter, klagomål och frågor. En stor del av ärendena i denna kategori handlar om höga ljudvolym och andra typer av olägenheter från olika verksamheter och evenemang. Flera ärenden handlar om parkerade bilar som olovligt används som boplatser i anslutning till idrottsanläggningar. Kategorin tillgänglighet uppgår till 26 procent och innehåller bland annat önskemål gällande nya anläggningar, öppethållande, fördelning av tider, snöröjning och spolning av is på bollplaner med mera. De synpunkter och förslag som inkommer bidrar till att utveckla verksamheten och ger förvaltningen värdefull information om idéer, önskemål, brister och förbättringsområden.

Synpunkter och klagomål fördelas enligt nedan (motsvarande period föregående år inom parantes).

Bemötande 2 % (4)

Bristande underhåll 11 % (9)

Gruppträning/friskvård 1 % (3)

Information 7 % (13)

Service 3 % (5)

Säkerhet 9 % (5)

Teknisk funktionalitet 6 % (12)

Tillgänglighet 26 % (23)

Övrigt 35 % (26)

Övrigt

Idrottsnämnden antog 2013 ett EU-positionsapper. Utifrån detta har nämnden under året fortsatt med nyhetsbevakning, kunskapsinhämtning och kontaktskapande aktiviteter. Den internationella verksamheten har inneburit många kontakter med andra städer, bland annat inom ramen för förvaltningens medlemskap i World Union of Olympic Cities.

Nämnden tillämpar MU-avtalet, ett statligt ramavtal som reglerar konstnärers ersättning vid utställningar, där det är tillämpligt.

En plattform för samplanering av stadens idrottsbehov har tagits fram i samverkan med fastighetsnämnden och SISAB, *bilaga 5 och 6*, vilket resulterade i en första gemensam redovisning av samplanerade projekt i idrottsnämndens och utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan. Syftet med samplanering är att det ska ge förutsättningar att i ökad omfattning bygga fullstora hallar och att både elever och idrottslivet ska få större tillgång till idrottslokaler. De ekonomiska förutsättningarna är ännu inte helt klarlagda. I *bilaga 7* redovisas en slutrapport för anläggande av konstgräsplaner på skolgårdar.

Till verksamhetsberättelsen bifogas även Uppföljningsrapport av internkontrollplan i *bilaga 8*, Nämndens arbete redovisas i *bilaga 9*, SLK-blankett i *bilaga 10*, Balans- och resultaträkning i *bilaga 11*, KF-nyckeltal i *bilaga 12* samt Nyckeltal drift och underhåll per BRA i *bilaga 13*.

Bilagor

- 1: Uppföljningsrapport Jämställdhets- och mångfaldsplan 2016*
- 2: Specifikation driftbudget*
- 3: Fastighetsunderhåll 2016*
- 4: FN idrottsinvesteringar*
- 5: Slutrapport gemensam utbyggnad av stadens idrottsanläggningar*
- 6: Gemensam byggnation av idrottslokaler - Planlösning och utformning*
- 7: Slutrapport samverkansprojekt skolgård*
- 8: Uppföljningsrapport för internkontrollplanen*
- 9: Nämndens arbete*
- 10: SLK-blankett*
- 11: Balans- och resultaträkning*
- 12: KF-nyckeltal*
- 13: Nyckeltal drift och underhåll per BRA*